

ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО НАГЛЯДУ УКРАЇНИ
(ДЕРЖЕНЕРГОНАГЛЯД)

вул. Дорогожицька, 11/8, м. Київ, 04112, тел. (044) 204-79-95
ел.пошта: bureau@sies.gov.ua, оф. вебсайт: sies.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 42578602

№ _____ на № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

На виконання кроку 108 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 року № 221-р щодо розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту про державний енергетичний контроль, Державна інспекція енергетичного нагляду України надсилає на погодження проект Закону України «Про державний енергетичний контроль» (далі – проект Закону).

Просимо надати відповідь в найкоротший термін.

- Додатки:
1. Проект Закону на 40 арк. в 1 прим.
 2. Пояснювальна записка на 26 арк. в 1 прим.
 3. Порівняльна таблиця на 1 арк. в 1 прим.
 4. Погодження проекту Закону Міненерго на 1 арк. в 1 прим.
 5. Аналіз регуляторного впливу на 23 арк. в 1 прим.
 6. Повідомлення про оприлюднення з вебсайту Держенергонагляду на 1 арк. в 1 прим.
 7. Копія наказу Міненерго від 13.12.2022 № 415 «Про затвердження Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік» на 14 арк. в 1 прим.

Голова

Алла Антонова 204 79 43

Руслан СЛОБОДЯН

Сертифікат
3ГАА9288358ЕС0030400000041Е4320036ВСС100
Підписувач Слободян Руслан Олександрович
Дійсний з 14.09.2023 3:26:53 по 12.09.2024 3:26:53

Держенергонагляд
7/8.1-2590-23 від 14.09.2023

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РОЗРАХУНКИ

ДО ПРОЄКТУ ЗАКОМУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНИЙ ЕНЕРГЕТИЧНИЙ КОНТРОЛЬ»

1. Період реалізації акта (рік)

Початок реалізації акта: з дня набрання чинності Законом України «Про державний енергетичний контроль».
Кінцевий термін реалізації акта: постійно (до внесення змін до акта або втрати чинності).

2. Стратегічні цілі та показники результату, яких планує досягти головний розробник проєкту акта

Назва показника результату	Одиниця виміру	Рік (2023)	Рік (2024)	Рік (2025)
Стратегічна ціль 1 - Забезпечення ефективного державного управління та підвищення надійності газопостачання на ринку природного газу				
Заграти				
Видатки на здійснення державного нагляду (контролю) за технічним станом та експлуатацією об'єктів газової інфраструктури	тис. грн	-	193 024,20	193 024,20
Здійснення планових заходів нагляду (контролю) на ринку природного газу	од.	-	1100	1100
Здійснення позапланових заходів нагляду (контролю) на ринку природного газу	од.	-	450	450
Здійснення базових моніторингів за дорученням центрального органу виконавчої влади, що формує державну політику у сфері державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу	од.	-	3900	3900

Стратегічна ціль 2 – Врегулювання питань забезпечення безпеки постачання природного газу				
Здійснення систематичних моніторингів з питань технічного стану та організації експлуатації енергетичного обладнання учасників ринку природного газу	ОД.	-	*	*
Здійснення екстреного реагування на аварійні ситуації на ринку природного газу	ОД.	-	*	*
Здійснення метрологічного нагляду за законодавчо регульованими засобами вимірювання техніки (вузлами обліку газу), що перебувають в експлуатації у суб'єктів ринку природного газу	ОД.	-	*	*

*Показники стратегічної цілі 2 «Врегулювання питань забезпечення безпеки постачання природного газу» будуть обраховані після прийняття зазначеного проєкту Закону України

3. Бюджетна програма, в межах якої планується реалізація акта

КПКВК або ТПКВКМБ	Назва
2403010	Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду

4. Загальна вартість публічної послуги з формування та реалізації акта

Джерела здійснення витрат	Рік 2023	Рік 2025	Рік 2025

тис. грн

За рахунок коштів бюджету, у тому числі:	-			
державного бюджету	-	193 024,20		193 024,20
місцевого бюджету	-	-		-
За рахунок інших джерел, не заборонених законодавством	-	*		*
УСЬОГО	-	193 024,20		193 024,20

* Витрати на здійснення

5. Перелік питань щодо потреби проведення зведених фінансово-економічних розрахунків

Питання	Рік (2023)		Рік (2024)		Рік (2025)	
	так	ні	так	ні	так	ні
1						
Чи надаватиметься нова та/або відбудуться зміни у наданні державної підтримки та/або допомоги фізичним/юридичним особам?	☐	+	☐	+	☐	+
Чи будуть надаватися нові та/або вноситися зміни у наданні допомоги, виплати, пенсії, тощо певним заінтересованим сторонам?	☐	+	☐	+	☐	+
Чи будуть змінюватись умови оплати праці працівників установ та організації, що утримуються з відповідних бюджетів?	☐	+	+	-	+	-
Чи буде збільшено/зменшено чисельність працівників бюджетної установи?	☐	+	+	-	+	-
Чи будуть придбавати / передавати / списувати рухоме/нерухоме майно?	☐	+	+	-	+	-
Чи планується отримання майна у натуральній формі, яке потребуватиме у подальшому обслуговування?	☐	+	+	-	+	-
Чи треба буде здійснювати публічні закупівлі	☐	+	+	-	+	-

товарів, робіт і послуг?							
Чи треба буде розробляти вебсайт / онлайн-системи / курси / реєстри тощо?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи треба буде проводити комунікаційні заходи та/або заходи з інформування щодо нових процедур і правил для працівників?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи будуть зменшуватися або збільшуватися видатки на зв'язок, оплату комунікаційних послуг, оренду, поточний ремонт тощо?	☐	+	+	-	+	-	-
Чи треба буде проводити базове навчання для працівників?	☐	+	☐	+	☐	+	-
Чи буде введено, змінено чи скасовано наявні податки, збори та інші доходи?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи буде змінено структуру наявних податків, зборів та інших доходів?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи будуть змінюватись джерела здійснення видатків та надання кредитів з бюджету?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи будуть будь-кому надаватись пільги в оподаткуванні?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи відбудеться вплив на обсяг державного/місцевого боргу та гарантованого державою / Автономною Республікою Крим, обласною радою чи територіальною громадою міста боргу?	☐	+	☐	+	☐	+	+
Чи будуть передаватись повноваження на здійснення видатків з державного до місцевих та/або з місцевих до державного бюджетів?	☐	+	☐	+	☐	+	+

6. Базові показники

6.1. Заінтересовані сторони, на забезпечення інтересів яких спрямовано реалізацію акта

	Кількість осіб/ суб'єктів господарювання		
	Рік (2023)	Рік (2024)	Рік (2025)
Заінтересовані сторони	-		
Суб'єкт ринку природного газу – оператор газотранспортної системи (ГРС)	-	1	1
Оператори газорозподільної системи (ГРМ)	-	44	44
Споживачі природного газу (юридичні суб'єкти господарювання та фізичні особи) тис. осіб	-	12 600	12 600

6.2. Прямі та непрямі витрати

Перелік показників	Рік (2023)	Рік (2024)	Рік (2025)
	Прямі витрати:	-	193 024,20
Бюджетні витрати для забезпечення реалізації функцій контролю (нагляду) за господарською діяльністю суб'єктів господарювання на ринку природного газу	-	193 024,20	193 024,20
Непрямі витрати:	-	-	-
(розписати за показниками)	-	-	-

тис. грн

7. Зведені фінансово-економічні розрахунки

Вид бюджету Державний

7.1. Видатки на здійснення заходів, передбачених проектом акта, та доходи бюджету

Показники	Рік (2023)			Рік (2024)			Рік (2025)		
	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Видатки бюджету згідно з проектом акта, усього (підпункт 1.1 + підпункт 1.2)	-	-	-	193 024,20	-	193 024,20	193 024,20	-	193 024,20
у тому числі:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1. Збільшення видатків (+), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них: за бюджетними програмами КПВК або ТПКВКМБ, напрямками використання бюджетних коштів, КЕКВ (розписати за кодами бюджетної класифікації)	-	-	-	193 024,20	-	193 024,20	193 024,20	-	193 024,20
2403010 «Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду»	-	-	-	193 024,20	-	193 024,20	193 024,20	-	193 024,20
КЕКВ 2110	-	-	-	111 527,94	-	111 527,94	111 527,94	-	111 527,94
КЕКВ 2120	-	-	-	24 536,15	-	24 536,15	24 536,15	-	24 536,15
КЕКВ 2210	-	-	-	53 915,60	-	53 915,60	53 915,60	-	53 915,60
КЕКВ 2270	-	-	-	3 044,51	-	3 044,51	3 044,51	-	3 044,51
1.2. Зменшення видатків (-), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них: за бюджетними програмами КПВК або ТПКВКМБ, напрямками	-	-	-	-	-	-	-	-	-

тис. грн

5), необхідних для реалізації проекту акта, усього (підпункт 6.1 + підпункт 6.2)										
у тому числі за рахунок:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1. Зменшення вилатків бюджету (-), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них: за бюджетними програмами (КПКВК або ТПКВКМБ), КЕКВ (розписати за кодами бюджетної класифікації)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.2. Збільшення доходів бюджету (+), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(розписати за кодами бюджетної класифікації)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

7.2. Повернення кредитів до бюджету та розподіл надання кредитів з бюджету

Показники	Рік (n+1)			Рік (n+2)			Рік (n+3)		
	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	разом	загальний фонд	спеціальний фонд	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Кредитування, усього (підпункт 1.1 + підпункт 1.2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
у тому числі:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1. Надання кредитів (+), усього	-	-	-	-	-	-	-	-	-
з них: за бюджетними програмами КПКВК або ТПКВКМБ та КЖК	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(розписати за кодами бюджетної класифікації)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Повернення кредитів (-)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

тис. грн

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ
до проєкту Закону України
«Про державний енергетичний контроль»

Суб'єктами ринку природного газу в Україні відповідно до законодавства є оператор газотранспортної системи, оператор газорозподільної системи (далі – оператор ГРМ), оператор газосховищ, оператор установки LNG, замовник, оптовий продавець, оптовий покупець, постачальник та споживач (у тому числі захищені споживачі).

Основною складовою газотранспортної системи є мережа магістральних газопроводів та газопроводів-відводів, що являє собою єдиний технологічний комплекс, який працює в безперервному робочому режимі. Загальна довжина газопроводів становить 37,93 тис. км, у тому числі магістральних газопроводів – 22,20 тис. км, газопроводів-відводів – 13,34 тис. км та розподільних газопроводів – 2,39 тис. кілометрів. Кількість газорозподільних станцій (ГРС) становить 1472 одиниці (за даними АТ «Укртрансгаз»: <https://utg.ua/utg/psg/trunk-pipelines.html>)

На кінець 2020 року протяжність газорозподільних систем, що обліковуються на балансі (в обслуговуванні) операторів ГРМ, становила 289,11 тис. км, з них високого тиску – 47,09 тис. км, середнього тиску – 118,28 тис. км, низького тиску – 123,74 тис. кілометрів.

Інформація щодо протяжності газорозподільних систем, які знаходяться у власності, експлуатації, господарському віданні та користуванні операторів ГРМ, тис. км*

Оператори ГРМ	Протяжність (км), усього, у тому числі:	державна власність (км)	власність оператора ГРМ (км)	комунальна власність (км)	Інше (км)
АТ «Вінницягаз»	14832	5905	2758	6123	47
АТ «Волиньгаз»	7327	6269	249	755	54
ПрАТ «Гадячгаз»	1257	267	5	445	540
ТОВ «Газовик»	512	0	0	0	512
ТОВ «Газпостачсервіс»	140	0	18	116	7
АТ «Дніпрогаз»	3064	2727	239	96	2
АТ «Дніпропетровськгаз»	14167	12360	337	1458	12
ПАТ «Донецькоблгаз»	7798	6545	26	46	1180
АТ «Житомиргаз»	9864	8238	125	1069	432
АТ «Закарпатгаз»	7480	3725	149	1664	1942
АТ «Запоріжгаз»	7822	5887	191	302	1443
АТ «Івано-Франківськгаз»	10118	8544	893	28	653
АТ «Київгаз»	8142	0	266	3187	4689
АТ «Київоблгаз»	21282	12462	393	8426	0
ВАТ «Кіровоградгаз»	4870	4740	80	0	50
ПрАТ «Коростишівгаз»	214	126	0	0	88
ДП «Кременецьке УПРГ»	743	740	3	0	0

ПрАТ «Кременчукгаз»	2936	672	76	0	2189
АТ «Криворіжгаз»	2336	1538	23	774	0
АТ «Лубнигаз»	2571	2473	53	45	0
АТ «Луганськгаз»	7501	7116	269	71	45
АТ «Львівгаз»	18514	17262	510	698	44
ПАТ «Маріупольгаз»	1730	1715	16	0	0
ПрАТ «Мелітопольгаз»	1491	1355	0	14	122
АТ «Миколаївгаз»	6304	3973	1509	775	48
АТ «Одесагаз»	10583	1217	6692	1628	1045
АТ «Полтавагаз»	12742	12426	244	0	72
АТ «Рівнегаз»	8373	4782	320	3272	0
ПРАТ НГХП «Сірка»	11	0	11	0	0
ТЗОВ «Спектргаз»	0				
АТ «Сумигаз»	9378	6708	118	2552	0
ПрАТ «Тернопільгаз»	10248	4762	195	2678	2613
ПрАТ «Тернопільміськийгаз»	967	898	69	0	0
АТ «Тисменицягаз»	951	586	14	15	336
ПрАТ «Уманьгаз»	2044	1500	316	0	228
АТ «Харківгаз»	12254	6707	4314	1233	0
АТ «Харківміськийгаз»	5324	2391	152	0	2781
АТ «Херсонгаз»	5502	1473	69	3020	939
АТ «Хмельницькгаз»	17269	5553	3111	8599	6
АТ «Черкасигаз»	11211	11082	19	0	110
АТ «Чернівцігаз»	7355	3542	115	3497	201
АТ «Чернігівгаз»	11270	10396	280	295	299
ПрАТ «Шепетівкагаз»	613	76	5	0	532
Усього	289111	188738	24232	52879	23261

Примітка *- таблиця наведена за даними Звіту про результати діяльності НКРЕКП у 2020 році: <https://www.nerc.gov.ua/?id=61765>

На кінець 2020 року кількість приєднаних споживачів до газорозподільних систем становила 12,6 мільйонів. Упродовж 2020 року із заявами до операторів ГРМ на надання послуги з приєднання до газорозподільних систем звернулося 15 686 замовників, з яких 12 672 – побутові споживачі та 3 014 – непобутові споживачі.

Понад 40 операторів ГРМ мають ліцензії на розподіл природного газу. (за даними Звіту про результати діяльності НКРЕКП у 2020 році <https://www.nerc.gov.ua/?id=61765>).

Основною вимогою Закону України «Про ринок природного газу» є забезпечення надійного та безпечного постачання природного газу споживачам в умовах реформування відповідного ринку.

Учасники ринку природного газу повинні планувати і вживати заходів відповідно до Правил про безпеку постачання природного газу (затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної

промисловості України від 02 листопада 2015 р. № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2015 р. за № 1489/27934) та нести відповідальність за безпеку постачання у межах сфери своєї діяльності.

Згідно з нормами чинного законодавства основні наглядові функції за якісним та безпечним газопостачанням наразі покладаються на операторів газотранспортної системи, які згідно з Кодексом газотранспортної системи, затвердженим постановою НЕРЕКП від 30 вересня 2015 р. № 2493, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 р. за № 1378/27823, повинні підтримувати технічний стан пристроїв, установок, мереж, а також системних об'єктів згідно з вимогами технічних норм і стандартів безпеки, провадити постійний експлуатаційний нагляд та у разі виникнення загроз негайно розпочинати дії, спрямовані на їх усунення.

Проте аналіз здійснення таких заходів з боку операторів ринку показав, що у галузі накопичилося значна кількість проблемних питань. Зокрема, щодо неналежного технічного стану та забезпечення технічного обслуговування як транспортних, так і розподільних мереж. Наслідком невирішення таких проблем стала низка аварій, які відбувалися у різних регіонах України. Таким чином, формується певна «зона безвідповідальності» через відсутність дієвої системи впливу на суб'єктів ринку природного газу.

У цих умовах енергетична галузь України повинна своєчасно адаптуватися до будь-яких змін у структурі виробничих потужностей у галузі, систем передачі (транспортування), систем розподілу та споживання природного газу. Також необхідно забезпечити запровадження системного підходу до визначення ризиків з безпеки постачання природного газу, формування заходів щодо їх недопущення та подолання, а також забезпечення належного державного нагляду (контролю) за їх реалізацією.

Енергетична незалежність, надійність та стабільність паливно-енергетичного комплексу є однією з цілей Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605-р. Зокрема, пріоритетним завданням з досягнення стратегічної цілі є забезпечення надійного функціонування енергетичної інфраструктури, проведення необхідних заходів із модернізації, зниження аварійності, подовження експлуатації в штатному режимі.

Задля забезпечення безпеки та упорядкування господарської діяльності суб'єктами ринку природного газу в частині технічної експлуатації об'єктів газової інфраструктури та об'єктів газовидобутку, їх випробування та ремонту, виконання робіт з їх проектування, екстреного реагування та державного нагляду за дотриманням технічних норм та

норм безпеки споживачами законопроектом «Про внесення змін до деяких законів України (щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії та природного газу)» передбачається розширення повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

Реалізація проекту Закону України «Про державний енергетичний контроль» (далі – проект закону) потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету на утримання відомства, адже покладання функцій контролю (нагляду) за господарською діяльністю суб'єктів господарювання ринку природного газу, зокрема проведення відповідних обстежень, перевірок, оглядів щодо обладнання об'єктів газової інфраструктури, об'єктів видобутку природного газу потребує збільшення штатної чисельності на 347 одиниць, а саме:

- створення підрозділів у територіальних управліннях (на рівні областей) з середньою чисельністю 8-15 осіб;
- створення профільного підрозділу у центральному апараті чисельністю 25 осіб;
- збільшення чисельності обслуговуючого персоналу у центральному апараті та територіальних управліннях на 72 особи.

Враховуючи викладене вище, є потреба збільшення видатків орієнтовно на суму 193 024,2 тис. грн, які необхідно передбачити у Державному бюджеті України на відповідний рік, зокрема 136 064,09 тис. грн складає фонд оплати праці (в т. ч. 111 527,94 тис. грн на оплату праці та 24 536,15 тис. грн. на нарахування на заробітну плату), 53 915,60 тис. грн на матеріально-технічне забезпечення та 3 044,51 тис. грн. на оплату комунальних послуг.

Джерелами покриття додаткових бюджетних витрат може розглядатися фінансування за рахунок плати за здійснення державного енергетичного контролю та інших надходжень, які формуються за рахунок, зокрема, обов'язкових відрахувань енергетичних компаній. Доходи, отримані у вигляді плати від енергетичних компаній та інших надходжень, зараховуються до доходів спеціального фонду Державного бюджету України (відповідно до частин другої, третьої статті 27 проекту закону).

Разом з тим, надходження від подальшого запровадження та застосування штрафних санкцій залежно від виявлених правопорушень у галузі газопостачання може призвести до збільшення надходжень. Загальний обсяг надходжень до бюджету залежатиме від стану дотримання норм законодавства у зазначеній сфері.

Формування фінансово-економічного розрахунку й обґрунтування витрат здійснено для забезпечення реалізації функцій контролю (нагляду) за господарською діяльністю суб'єктів господарювання ринку природного газу, а саме об'єктів газової інфраструктури (газотранспортні системи, газорозподільні системи, газосховища, установка LNG).

При цьому не враховані витрати, у тому числі необхідне збільшення штатної чисельності, на виконання функцій із здійснення:

1) державного енергетичного нагляду за:

- системами газопостачання житлових та громадських будинків, а також газовикористовуючих установок та обладнання;

- організацією та періодичністю проведення спеціальної підготовки працівників, які забезпечують технічне обслуговування систем газопостачання житлових та громадських будинків, а також газовикористовуючих установок та обладнання, періодичністю перевірки рівня знань зазначених працівників щодо вимог відповідних нормативно-правових актів;

- забезпеченням відповідності систем газопостачання житлових та громадських будинків, а також газовикористовуючих установок та обладнання узгодженій проектній документації;

- дотримання обмежень у здійсненні господарської діяльності та іншої діяльності на землях охоронних зон об'єктів газової інфраструктури;

- недопущення несанкціонованого відбору природного газу з використанням самовільно під'єднаних газопроводів, витрата (споживання) природного газу через які не обліковується встановленим у споживача вузлом обліку газу;

- недопущення несанкціонованого підключення газових приладів, внаслідок чого може перевищуватися діапазон обчислення об'єму спожитого газу вузлом обліку газу (сумарна номінальна потужність газових приладів і пристроїв перевищує діапазон обчислення вузла обліку газу);

- дотриманням вимог законодавства щодо забезпечення роботи засобу(ів) вимірювальної техніки у штатному режимі;

- недопущення витоків газу;

2) метрологічного нагляду за законодавчо регульованими засобами вимірювальної техніки (вузлами обліку газу), що перебувають в експлуатації у суб'єктів ринку природного газу;

3) участі у роботі комісій з розслідування причин і наслідків аварій і пожеж систем газопостачання житлових та громадських будинків, а також газовикористовуючих установок та обладнання, які призвели до порушення режимів роботи інших суб'єктів ринку природного газу.

Витрати на здійснення зазначених функцій можуть бути обраховані після прийняття зазначеного проекту Закону України, передбачивши їх покриття не за рахунок Державного бюджету України.

Реалізація законопроекту потребує додаткових витрат з державного бюджету, водночас введення в дію відповідного закону сприятиме підвищенню енергетичної безпеки, зокрема транспортування, розподілу та постачання природного газу споживачам.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ до проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль»

I. Визначення проблеми

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373-р схвалено Енергетичну стратегію України на період до 2050 року, основними завданнями якої є зміцнення стійкості енергосистеми та посилення енергетичної безпеки та енергетичної незалежності України.

Згідно з Третім енергетичним пакетом ЄС Україна взяла на себе зобов'язання щодо створення лібералізованих ринків енергії, а також забезпечення безпеки постачання енергетичних ресурсів споживачам, а саме збереження цілісності об'єднаної енергетичної системи України, надійного енергозабезпечення споживачів енергетичними ресурсами належної якості.

Сьогодні триває реалізація «Плану заходів щодо синхронізації об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав — членів Європейського Союзу», яка є важливою складовою щодо можливості ефективного забезпечення балансової надійності роботи вітчизняної енергосистеми у перспективі.

Метою Плану заходів є створення організаційних, технічних та правових умов, спрямованих на забезпечення можливості успішного включення об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) до синхронної зони континентальної Європи (енергетичної системи ENTSO-E) та подальшого забезпечення їх синхронної роботи.

Розширення синхронної зони енергетичної системи континентальної Європи ENTSO-E за рахунок приєднання ОЕС України є складовою забезпечення інтеграції ринків електроенергії України у внутрішній енергетичний ринок Європейського Союзу, який включає 41 системного оператора та 34 країни-учасниці.

14 березня 2023 року Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік». Пунктом 108 зазначеного плану передбачено розроблення законопроекту про державний енергетичний контроль, прийняття якого має забезпечити підвищення безпеки постачання електричної енергії, тепла та природного газу, зниження видатків державного бюджету України на утримання органу державної влади.

Одним із основних принципів, на якому базується функціонування ринків електричної енергії та природного газу, державна політика у сфері теплопостачання, є забезпечення енергетичної безпеки держави.

У той же час у 2022 році у розподільчих мережах операторів систем розподілу сталося близько 184,5 тис. технологічних порушень у роботі мереж та обладнання, з них через незадовільне технічне обслуговування протягом 2022 року сталося 79,6 тис. технологічних порушень (на 15,1 тис. відключень менше, ніж у 2021 році), що складає 44,5% від загальної кількості технологічних порушень. Як наслідок такої кількості порушень, рівень недовипуску

Сертифікат
3FAA9288358EC0030400000041E4320036VCC100
Підписувач Слободян Руслан Олександрович
Дійсний з 14.09.2023 3:26:53 по 12.09.2024
3:26:53

Держенергонагляд
7/8.1-2590-23 від 14.09.2023

електроенергії споживачам 2,5 млн. кВт·год (проти 168 відмов I категорії та 638 відмов II категорії із загальним недовідпуском 3,5 млн. кВт·год за відповідний період 2021 року), з них 19 відмов сталися з вини персоналу з недовідпуском 0,3 млн. кВт·год.

Рівень аварійності в електричних мережах напругою 10(6) - 110(150) кВ залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (особливої групи побутових споживачів).

Кількість технологічних порушень, зафіксованих протягом опалювального періоду 2021/2022 років, у системах теплопостачання зросла майже у 2,2 рази порівняно з попередніми періодами. В окремих районах Києва відбувається по 6 поривів/рік*км (натомість, в країнах ЄС цей показник не перевищує 0,1).

Причинами цього стало:

невиконання в повному обсязі учасниками ринку електричної енергії та суб'єктами відносин у сфері теплопостачання (у тому числі споживачами електричної енергії, віднесених до особливої групи побутових споживачів) капітальних та поточних ремонтів як основного, так і допоміжного енергообладнання;

непроведення в повному обсязі випробування та технічного обслуговування пристроїв захисту;

недоліки в експлуатації енергетичного господарства;

відсутність договорів на постачання та накопичення як основного, так і резервного палива.

Унаслідок вищезазначеного впродовж останніх років спостерігається тенденція щодо збільшення кількості скарг та звернень споживачів до органів виконавчої влади щодо якості надання послуг. Це, зокрема, скарги на непередбачувані або тривалі відключення від електропостачання, незадовільний технічний стан обладнання електричних мереж, невідповідність якості електричної енергії державному стандарту ДСТУ EN 50160 2014, неналежні технічні показники природного газу, що постачається споживачам, недотримання температурного графіка та порушення режимів теплопостачання, зрив початку опалювального періоду. Неможливість задовольнити в повному обсязі скарги та звернення в сферах електроенергетики, теплопостачання, газопостачання у зв'язку з неналежним технічним станом енергетичних систем викликає значну занепокоєність та невдоволеність споживачів.

Існуючий технічний стан основних об'єктів ОЕС України потребує аналізу їх відповідності основним технічним вимогам, принципам експлуатації енергосистем та правилам для операторів систем передачі в континентальній Європі, що не віднесено до функцій Держенергонагляду відповідно до чинного законодавства. Тому контроль за технічним станом та організацією експлуатації основного обладнання об'єктів генерації та електромереж вкрай актуальний та важливий для енергетичної та національної безпеки України.

Іншою складовою енергетичної безпеки держави є забезпечення надійного та безпечного постачання природного газу споживачам в умовах реформування

відповідного ринку, забезпечення інтеграції ринку природного газу України з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства.

Учасники ринку природного газу повинні планувати і вживати заходів відповідно до затверджених Правил про безпеку постачання природного газу (наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України 02 листопада 2015 року № 686) та нести відповідальність за безпеку постачання у межах сфери своєї діяльності.

При цьому, в Законі України «Про ринок природного газу» не на достатньому рівні реалізовані механізми державного нагляду (контролю) в частині технічної експлуатації об'єктів газової інфраструктури, відсутня дієва система впливу на суб'єктів ринку природного газу.

Згідно з нормами чинного законодавства основні наглядові функції за якісним та безпечним газопостачанням наразі покладаються на операторів газотранспортної системи, які згідно з Кодексом газотранспортної системи повинні підтримувати технічний стан пристроїв, установок, мереж, а також системних об'єктів згідно з вимогами технічних норм і стандартів безпеки, провадити постійний експлуатаційний нагляд та у разі виникнення загроз негайно розпочинати дії, спрямовані на їх усунення.

Проте аналіз здійснення таких заходів з боку операторів ринку показав, що у галузі накопичилась значна кількість проблемних питань. Зокрема, щодо неналежного технічного стану та забезпечення технічного обслуговування як транспортних так і розподільних мереж. Наслідком невирішення таких проблем стала низка аварій, які відбувалися у різних регіонах України. Таким чином, формується певна «зона безвідповідальності» через відсутність дієвої системи впливу на суб'єктів ринку природного газу.

Належного контролю зі сторони держави потребує і питання відновлення пошкоджених внаслідок бойових дій енергооб'єктів, власниками яких в більшості є приватні компанії.

Неналежне врегулювання на законодавчому рівні відносин та спірних питань, які виникають під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сферах електроенергетики, теплопостачання та постачання природного газу призводить до відсутності дієвого контролю з боку держави за технічним станом та організацією експлуатації енергетичного обладнання, за допомогою якого здійснюється виробництво, передача, розподіл та постачання електричної, теплової енергії та природного газу споживачам.

Таким чином, загальнодержавною проблемою стає зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) через нехтування суб'єктами господарювання – учасниками ринку електричної енергії та суб'єктами відносин у сфері теплопостачання вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання учасників ринку електроенергії, теплових, теплогенируючих, тепловикористальних установок і мереж суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, об'єктів газової інфраструктури.

Необхідність прийняття проекту Закону України «Про державний енергетичний контроль», зокрема й у воєнний час, викликано потребою

забезпечення можливості імплементації вимог європейського законодавства з урахуванням існуючої законодавчої бази, зокрема щодо дієвого державного впливу на суб'єктів господарювання щодо підготовки об'єктів енергетичної інфраструктури, які знаходяться у їх власності, до проходження осінньо-зимового (опалювального) періоду, забезпечення сталого та безпечного постачання електричної енергії та природного газу, підвищення рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів, громадян України.

У цих умовах енергетична галузь України повинна своєчасно адаптуватися до будь-яких змін у структурі виробничих потужностей у галузі, систем передачі (транспортування), систем розподілу та споживання природного газу, змін у структурі генерації, системі передачі, системах розподілу та споживання електричної та теплової енергії. Також необхідно забезпечити запровадження системного підходу до визначення ризиків з безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу, формування заходів щодо їх недопущення та подолання, а також забезпечення належного державного нагляду (контролю) за їх реалізацією.

При цьому, підстави і періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю), встановлені Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», не дозволяють реалізовувати дієвий нагляд за суб'єктами енергетики, а мораторій на проведення планових заходів державного нагляду (контролю) призвів до суттєвого зменшення рівня державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

Подолання існуючих проблем потребує комплексного перегляду державної політики щодо організації контрольних заходів, обумовлених зростанням зауважень до роботи учасників ринку електричної енергії та природного газу, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, особливо тих, які впливають на забезпечення безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам як у довготривалій, так і у короткотривалій перспективі.

Виникає необхідність впровадження якісно нових механізмів державного контролю у згаданих сферах, які дозволять забезпечити енергетичну безпеку в умовах нових викликів, що постали перед державою, врахування Європейської практики врегулювання зазначених суспільних відносин, адаптації національного законодавства до законодавства ЄС з одночасним врахуванням вимог існуючих суспільних відносин.

Запровадження державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, ринку газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів діяльності суб'єктів господарювання дозволитимуть суб'єктам господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій навіть в умовах запроваджених мораторіїв на проведення планових та позапланових перевірок.

Створення автоматизованої системи енергетичного контролю забезпечуватиме автоматизацію планування та проведення заходів державного

енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) енергетики, облік і аналіз технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання, доступ громадян та юридичних осіб до інформації щодо розслідування, обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання.

Враховуючи зазначене, за Державною інспекцією енергетичного нагляду України розроблено проєкт Закону України «Про державний енергетичний контроль», який має визначати:

правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного енергетичного контролю;

повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю (Держенергонагляду) в енергетиці, зокрема, в електропостачанні, тепlopостачанні та постачанні природного газу;

особливості здійснення заходів державного енергетичного контролю, зокрема, запровадження документальних перевірок, проведення технічного аудиту за зверненням суб'єкта господарювання, як окремого функціоналу, що дозволяє суб'єкту господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю, з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства до початку здійснення планового заходу державного енергетичного контролю та без застосування санкцій, здійснення державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, ринку газу та у сфері тепlopостачання;

здійснення екстреного реагування на аварії та аварійні ситуації;

фінансування державного енергетичного контролю;

інформаційну політику державного енергетичного контролю та організацію інформаційного обміну, зокрема, шляхом створення автоматизованої системи енергетичного контролю, яка забезпечуватиме автоматизацію планування та проведення заходів державного енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) енергетики, облік і аналіз технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання, доступ громадян та юридичних осіб до інформації щодо обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання.

Таким чином, проєкт Закону направлений на запобігання порушенням та забезпечення додержання вимог законодавства у галузях електроенергетики, тепlopостачання, на ринку природного газу суб'єктів господарювання, що експлуатують об'єкти енергетики в частині технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх експлуатації та обслуговування, а також сприятиме реалізації державної політики із здійснення контролю за станом забезпечення:

енергетичної безпеки держави;

безпеки постачання електроенергії та природного газу;

надійного та безперебійного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам, що є необхідними елементами безпеки, життя та здоров'я людини;

захисту прав та інтересів споживачів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	-	+

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів або за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки розв'язання поставлених питань потребує комплексного вирішення, а діяльність та повноваження органів виконавчої влади у сфері контролю в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу вимагає законодавчого врегулювання.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є забезпечення енергетичної безпеки держави, надійного та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам шляхом створення нової моделі державного енергетичного контролю із започаткуванням нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства, зокрема шляхом:

гармонізації законодавства, яке регулює питання державного нагляду (контролю), адаптації національного законодавства до законодавства ЄС;

автоматизації та цифровізації процесів планування і проведення заходів державного енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) електроенергетики, обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання;

усунення колізії та прогалів у законодавчих актах, уніфікація підходів до здійснення заходів державного енергетичного контролю;

запровадження процедур проведення державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, ринку газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів діяльності суб'єктів господарювання, які дозволятимуть суб'єктам господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій;

реалізації механізмів державного нагляду (контролю) в частині технічної експлуатації об'єктів газової інфраструктури;

врегулювання питань, пов'язаних із здійсненням державного контролю за технічним станом та експлуатацією енергетичного обладнання і мереж у вказаних галузях;

підвищення ефективності діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття регуляторного акта	Впровадження регуляторного акта дозволить поліпшити спроможність енергетичної галузі забезпечувати потреби споживачів в електричній, тепловій енергії, природному газі шляхом здійснення гармонізації законодавства, яке регулює питання державного нагляду (контролю), підвищення ефективності діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю), запровадження якісно нових механізмів державного контролю в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.
Альтернатива 2 Збереження діючого способу регулювання	Збереження прогалин у діючому законодавстві, а також законодавчих колізій щодо питання реалізації механізму впливу держави на суб'єктів господарювання (учасників ринку електричної енергії, природного газу, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання), діяльність яких є визначальною для забезпечення надійної роботи об'єднаної енергосистеми України, безпеки постачання енергії, а також енергетичної безпеки держави.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акта	<p>Прийняття регуляторного акта дозволить підвищити надійність та безпеку роботи об'єднаної енергосистеми України шляхом створення єдиних підходів до здійснення державного енергетичного контролю, усунення суперечностей у законодавстві, створення якісно нових інструментів контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у галузях електроенергетики та теплопостачання, на ринку природного газу в частині технічного стану енергообладнання та мереж.</p>	<p>Відсутні (запровадження державного регулювання, зокрема, технічних аудитів та державних моніторингів сприятиме зниженню видатків державного бюджету України на утримання органу державної влади)</p>
Збереження діючого регулювання	Відсутні	<p>Виникнення загрози збереженню цілісності та надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України, особливо в осінньо-зимовий період, а також забезпечення безпеки постачання електричної, теплової енергії, природного газу різним галузям економіки країни.</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акта	Забезпечує належний рівень якості та надійність постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам України незалежно від періодів часу та групи споживачів.	Відсутні
Збереження діючого регулювання	Відсутні	Створює ризик зниження рівня якості та надійності постачання електричної, теплової енергії, природного газу споживачам.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	672	70 011	0	0	70 683 (у сфері теплопостачання)
	70	89	832	0	991 (у сфері електроенергетики)
	4	348	1196	0	1548 (на ринку природного газу)
	746	70 448	2 028	0	73 222 (всього)
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1 %	96 %	3 %	0 %	100 %

* у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу разом.

Дія Закону буде розповсюджуватися на всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність у галузях електроенергетики, теплопостачання та на ринку природного газу. Таким чином, кількість піднаглядних суб'єктів господарювання становить 73 222 одиниць.

Середньооблікова чисельність державних (старших державних) інспекторів з енергетичного нагляду, які можуть здійснювати перевірки щодо додержання законодавства в галузях електроенергетики та теплопостачання, становить близько 375 осіб.

Реалізація законопроекту потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету на утримання відомства, адже покладання функцій контролю (нагляду) за господарською діяльністю суб'єктів господарювання ринку природного газу, зокрема проведення відповідних обстежень, перевірок, оглядів щодо обладнання об'єктів газової інфраструктури, об'єктів видобутку природного газу потребує збільшення штатної чисельності на 347 одиниць, а саме:

- створення підрозділів у територіальних управліннях (на рівні областей) з середньою чисельністю 8-15 осіб;
- створення профільного підрозділу у центральному апараті чисельністю 25 осіб;
- збільшення чисельності обслуговуючого персоналу у центральному апараті та територіальних управліннях на 72 особи.

Виходячи з наведеного, загальна кількість державних (старших державних) інспекторів становитиме 550 осіб. З практики проведення перевірок додержання законодавства в галузях електроенергетики та теплопостачання один державний (старший державний) інспектор з енергетичного нагляду за рік може провести не більше 30 перевірок. Виходячи з наведеного, за один рік заходами державного енергетичного контролю може бути охоплено не більше 16 500 суб'єктів господарювання. За такої інтенсивності інспекційних заходів один суб'єкт господарювання може бути перевірений інспекторами з енергетичного нагляду не частіше, ніж один раз на 5 років.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття регуляторного акта	У разі прийняття регуляторного акта суб'єкти господарювання (споживачі великого і середнього електричної, теплової енергії, підприємства на рік - природного газу) будуть забезпечені надійним та якісним електро-, тепло та газопостачанням.	Витрати одного суб'єкта господарювання становлять 1 632,98 грн.

Збереження діючого
регулювання

Відсутні

Виникнення загрози
безпеці постачання
електричної та теплової
енергії, природного газу
різними галузям економіки
країни та суб'єктам
господарювання.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p>Прийняття регуляторного акта</p>	<p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва складуть 116 258 505 грн.</p>
<p>Збереження діючого регулювання</p>	<p>Відсутні</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<p>Прийняття регуляторного акта</p>	<p>4</p>	<p>Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою, проблема існувати не буде, що дозволить у повній мірі забезпечити зниження ризиків щодо надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.</p>

Збереження діючого регулювання

1

Проблема залишиться невирішена, що не дозволить у повній мірі забезпечити надійне (безперервне) та безпечне постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття регуляторного акта	Забезпечення надійного та якісного енергопостачання споживачів України.	Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства, (загальна кількість яких 71 194), складуть 116 258 505 грн. Витрати одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства на рік - 1 632,98 грн.	У разі прийняття регуляторного акта цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні визначеної проблеми.
Збереження діючого регулювання	Сумарна економія для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємств	Невизначеність щодо готовності учасників ринку до роботи в осінньо-	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, тим самим не забезпечить досягнення поставленої мети.

тва, (загальна кількість яких 71 194) - 116 258 505 грн. Економія одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства на рік - 1 632,98 грн.

зимовий період, проходження, що унеможливорює своєчасне реагування та усунення проблемних ситуацій щодо надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття регуляторного акта	Дозволяє вирішити проблему шляхом мінімізації негативних наслідків у разі порушення надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.
Збереження діючого регулювання	Відсутні	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття регуляторного акта, що дозволить запровадити якісно новий механізм

державного контролю за дотриманням учасниками ринку електричної енергії, суб'єктами відносин у сфері теплопостачання, суб'єктами ринку природного газу вимог нормативно-правових актів у галузі електроенергетики, в сфері теплопостачання, на ринку природного газу в тому числі в частині забезпечення надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування здійснено згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (додаються).

Питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності акта є:

- 1) забезпечення постійного моніторингу безпеки постачання електричної, теплової енергії, природного газу;
- 2) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта, – 73 222;
- 3) розмір надходжень до державного бюджету – збільшиться;
- 4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий.

Проект Закону разом з матеріалами, що обґрунтовують його прийняття, оприлюднено на офіційному вебсайті Держенергонагляду в мережі «Інтернет»: <https://sies.gov.ua/>. Держенергонагляд у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту Закону і надаватиме роз'яснення щодо застосування акта, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися Державною інспекцією енергетичного нагляду України статистичним методом.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

**Голова Державної інспекції
енергетичного нагляду України**

Руслан СЛОБОДЯН

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Державна інспекція енергетичного нагляду України
(назва державного органу)

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедур у	Вартість часу співробітників а органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата) **	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання *****	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі: камеральні виїзні	-	-	-	-	-
	0,24	20 723,46	0,3***	352	525 215,37
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-

5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (технічні аудити, державні моніторинги діяльності учасників ринків електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання)	0,18	20 723,46	0,5****	71 194	132 784 741
Разом за рік	X	X	X	X	133 309 956
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	666 549 780

*Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

** Показник вартості часу взято відповідно до статистичної інформації «Середня заробітна плата за видами економічної діяльності у промисловості за місяць у 2022 році», розміщеної на офіційному вебсайті Державної служби статистики України (<https://www.ukrstat.gov.ua/>) середня заробітна плата штатних працівників за видом економічної діяльності: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у промисловості за січень 2022 року – 20 723,46 грн.

*** Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання, яка віднесена: до високого ступеня ризику - не частіше одного разу на два роки; до середнього ступеня ризику - не частіше одного разу на три роки; до незначного ступеня ризику - не частіше одного разу на п'ять років: $(0,5+0,3+0,2)/3=0,3$.

**** Умовно припускаємо, що на кожного другого суб'єкта за рік припадає технічний аудит або державний моніторинг діяльності учасників ринків електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання.

***** Кількість суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва на ринку природного газу, що підпадуть під дію регуляторного акта, становить 352. Загальна кількість піднаглядних суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва становить 71 194.

Крім того, реалізація законопроекту також потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету на утримання відомства, зокрема:

на придбання телефонних апаратів – 1 780 110 грн;

на оплату енергоносіїв та інших комунальних послуг – 3 044 517,20 грн;

на придбання обладнання і предметів довгострокового користування (офісної техніки, меблів, легкових автомобілів) – 52 135 486 грн.

Державне регулювання передбачає збільшення штатної чисельності на 347 одиниць, а саме:

- створення підрозділів у територіальних управліннях (на рівні областей) з середньою чисельністю 8-15 осіб;
- створення профільного підрозділу у центральному апараті чисельністю 25 осіб;
- збільшення чисельності обслуговуючого персоналу у центральному апараті та територіальних управліннях на 72 особи.

Повний запланований річний бюджет нових структурних підрозділів (з урахуванням збільшення чисельності обслуговуючого персоналу) для адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва: 190 270 069 гривень x 5 років = 951 350 345 гривень.

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
1.	Держенергонагляд (збільшення штатної чисельності на 347 одиниць)	190 270 069	951 350 345

Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва

190 270 069

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	7 045,97*	35 229,85
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (оплата енергоносіїв та комунальних послуг), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	7 045,97	35 229,85
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць:		

-	загальна кількість піднаглядних суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, що підлягатимуть технічним аудиторам і державним моніторингам;	71 194	71 194
-	у тому числі кількість суб'єктів господарювання на ринку природного газу щодо яких здійснюватимуться заходи державного енергетичного контролю.	352	352
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	116 258 505**	581 292 525

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації:

- 1) $0,18 \cdot 20\,723,46 = 3\,730,22$ грн (витрати, пов'язані з адмініструванням технічних аудитів та державних моніторингів діяльності суб'єктів господарювання у сферах теплопостачання, електроенергетики та на ринку природного газу);
- 2) $0,24 \cdot 20\,723,46 \text{ грн} = 4\,973,63$ грн (витрати, пов'язані із перевітками суб'єктів господарювання на ринку природного газу).

Разом тим, згідно з абзацом третім частини четвертої статті 19 проєкту регуляторного акта, у разі отримання суб'єктом господарювання за результатами технічного аудиту, проведеного відповідно до уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сферах електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу, рекомендацій без зауважень про стан дотримання ним вимог законодавства у сфері державного енергетичного контролю, періодичність здійснення планових заходів державного енергетичного контролю такого суб'єкта господарювання збільшується в 1,5 рази, якщо це не суперечить зобов'язанням України за міжнародними договорами. Враховуючи зазначене, економія суб'єктів підприємництва складає: $0,24 \cdot 20\,723,46 \text{ грн} : 3 = 1\,657,88$ грн.

З урахуванням економії витрати, пов'язані з адмініструванням перевірок учасників ринку природного газу: $4\,973,63 \text{ грн} - 1\,657,88 \text{ грн} = 3\,315,75$ грн.

Таким чином, загальна вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю): $3\,730,22 \text{ грн} + 3\,315,75 = 7\,045,97$ грн.

Примітка

Показник вартості часу взято відповідно до статистичної інформації «Середня заробітна плата за видами економічної діяльності у промисловості за місяць у 2022 році», розміщеної на офіційному вебсайті Державної служби статистики України (<https://www.ukrstat.gov.ua/>) середня заробітна плата штатних працівників за видом економічної діяльності: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у промисловості за січень 2022 року – 20 723,46 грн.

** Відповідно до розрахунків, наведених в аналізі регуляторного впливу, за один рік заходами державного енергетичного контролю може бути охоплено не більше 16 500 суб'єктів господарювання.

Враховуючи зазначене, сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання): $16\,500 \cdot 7\,045,97 \text{ грн} = 116\,258\,505$ грн.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
------------	--------------	---------------------	------------------------

Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо

-

-

-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
------------	---	------------------------

Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)

-

-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
------------	--	---	--------------	------------------------

Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)

-

-

-

-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
------------	--	--	--------------	------------------------

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)

1 632,98

-

1 632,98

8 164,9

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації:

1) $0,18 \cdot 20 \cdot 723,46 = 3 \cdot 730,22$ грн (витрати, пов'язані з адмініструванням технічних аудитів та державних моніторингових діяльностей суб'єктів господарювання у сферах теплопостачання, електроенергетики та на ринку природного газу);

2) $0,24 \cdot 20 \cdot 723,46 \text{ грн} = 4 \cdot 973,63$ грн (витрати, пов'язані із перевітками суб'єктів господарювання на ринку природного газу).

Разом тим, згідно з абзацом третім частини четвертої статті 19 проекту регуляторного акта, у разі отримання суб'єктом господарювання за результатами технічного аудиту, проведеного відповідно до уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сферах електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу, рекомендацій без зауважень про стан дотримання ним вимог законодавства у сфері державного енергетичного контролю, періодичність здійснення планових заходів державного енергетичного контролю такого суб'єкта господарювання збільшується в 1,5 рази, якщо це не суперечить зобов'язанням України за міжнародними договорами. Враховуючи зазначене, економія суб'єктів підприємництва складає: $0,24 \cdot 20 \cdot 723,46 \text{ грн} : 3 = 1 \cdot 657,88$ грн.

З урахуванням економії витрати, пов'язані з адмініструванням перевірок учасників ринку природного газу: $4 \cdot 973,63 \text{ грн} - 1 \cdot 657,88 \text{ грн} = 3 \cdot 315,75$ грн.

Таким чином, загальна вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва (71 194 суб'єкта): $3 \cdot 730,22 \text{ грн} + 3 \cdot 315,75 = 7 \cdot 045,97$ грн.

Водночас, відповідно до розрахунків, наведених в аналізі регуляторного впливу, за один рік заходами державного енергетичного контролю може бути охоплено не більше 16 500 суб'єктів господарювання.

Таким чином, витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік) на одного суб'єкта господарювання: $7 \cdot 045,97 \text{ грн} \cdot 16 \cdot 500 \text{ суб'єктів} / 71 \cdot 194 \text{ суб'єкта} = 1 \cdot 632,98$ грн.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
------------	---	---	--------------------------	------------------------

Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)

- - - -

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
------------	--------------------	-------------------------------	------------------------

Витрати на оборотні активи
(матеріали, канцелярські товари
тощо)

-

-

-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
------------	--	------------------------

Витрати, пов'язані із наймом
додаткового персоналу

-

-

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

***Про затвердження Плану діяльності
Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних
актів на 2023 рік***

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік, що додається.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Перший заступник Міністра

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

№ _____

**План діяльності Міністерства енергетики України
з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік**

№ п/п	Назва проекту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Центральні органи виконавчої влади, структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про визначення класів енергетичної ефективності продукції (товарів) з метою використання під час проведення публічних закупівель»	На виконання частини 4 статті 7 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	I квартал 2023 року

2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку функціонування Національної системи моніторингу енергоефективності та організації електронного інформаційного обміну, а також переліку володільців інформації, учасників інформаційного обміну, які надають інформацію до Національної системи моніторингу енергоефективності»	На виконання частини третьої статті 13 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	I квартал 2023 року
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку моніторингу та оцінки результатів досягнення цільового показника щорічного скорочення споживання енергії»	На виконання частини десятої статті 9 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	I квартал 2023 року
4.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підтвердження кваліфікації осіб, які мають намір провадити діяльність із здійснення енергетичних аудитів процесів, транспорту, та кваліфікаційних вимог до	На виконання частини першої статті 11 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	I квартал 2023 року

	енергетичних аудиторів»			
5.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Порядку формування, оприлюднення та оновлення переліку виконавців енергосервісу, потенційних об'єктів енергосервісу»	На виконання частини 3 статті 17 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	I квартал 2023 року
6.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Методики оцінки потенціалу енергоефективності газотранспортної системи, системи передачі електричної енергії, газорозподільної системи, системи розподілу електричної енергії»	На виконання абзацу третього частини другої статті 15 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	I квартал 2023 року

7.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для електронних дисплеїв»	На виконання підпункту 9 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	II квартал 2023 року
8.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку збору первинної інформації, моніторингу та оцінки виконання Національного плану дій з енергоефективності»	На виконання частини восьмої статті 5 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	II квартал 2023 року
9.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення розміру плати за незалежну верифікацію звітів з енергетичного аудиту на вимогу замовника енергетичного аудиту»	На виконання частини сьомої статті 10 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	II квартал 2023 року

10.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку ведення та оприлюднення бази даних витягів зі звіту з енергетичного аудиту, незалежного моніторингу витягів зі звітів з енергетичного аудиту, незалежної верифікації звітів з енергетичного аудиту»	На виконання частини сьомої статті 10 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	II квартал 2023 року
11.	Наказ Міністерства енергетики України «Про План перегляду галузевих нормативних документів на 2023 рік»	На виконання Закону України «Про стандартизацію».	Відділ науково-технічної політики	II квартал 2023 року
12.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Порядку ведення реєстру суб'єктів господарювання, що отримали сертифікати систем енергетичного менеджменту та/або екологічного менеджменту»	На виконання частини сьомої статті 12 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	II квартал 2023 року
13.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Порядку ведення та оприлюднення бази даних енергетичних аудиторів»	На виконання частини сьомої статті 11 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики	II квартал 2023 року

			Держенергоефективності	
14.	Закон України «Про внесення змін до статті 20 Закону України «Про тепlopостачання»	Вдосконалення положень статті 20 Закону України «Про тепlopостачання» щодо встановлення тарифів на теплову енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії.	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року
15.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розрахунку цільового показника щорічного скорочення споживання енергії для зобов'язальних сторін»	На виконання частини шостої статті 9 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року
16.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для холодильних приладів з функцією прямого продажу»	На виконання підпункту 9 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року

17.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для зовнішніх джерел живлення»	На виконання підпункту 10 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року
18.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Порядку ведення реєстру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в яких впроваджено систему енергетичного менеджменту»	На виконання частини восьмої статті 12 Закону України «Про енергетичну ефективність».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року
19.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування холодильних приладів з функцією прямого продажу»	На виконання підпункту 10 пункту 5 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року

		року».		
20.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування електронних дисплеїв»	На виконання підпункту 10 пункту 5 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	ІІІ квартал 2023 року
21.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги»	На виконання Закону України від 06.09.2012 № 5203 - VI «Про адміністративні послуги».	Держенергоефективності	ІV квартал 2023 року
22.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення Реєстру установок, що використовують біопаливо, як єдиний вид палива»	Зняття зайвого податкового навантаження на виробників, що здійснюють виробництво теплової та електричної енергії з біопалива.	Держенергоефективності	ІV квартал 2023 року

23.	Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення ставки нуль гривень екологічного податку за викиди двоокису вуглецю для установок, якими здійснюються такі викиди в результаті спалювання біопалива»	Зняття зайвого податкового навантаження на виробників, що здійснюють виробництво теплової та електричної енергії з біопалива.	Держенергоефективності	IV квартал 2023 року
24.	Закон України «Про державний енергетичний контроль»	Врегулювання особливостей відносин у сфері здійснення державного енергетичного контролю у галузях електроенергетики, газопостачання та у сфері тепlopостачання в частині технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та належного захисту прав споживачів.	Держенергонагляд	IV квартал 2023 року
25.	Закон України «Про розвиток морської (офшорної) вітрової енергетики, у тому числі щодо морського просторового планування та визначення статусу територій для будівництва	З метою створення правових, економічних та організаційних засад для розвитку морської (офшорної) вітрової енергетики в Україні.	Директорат електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії	IV квартал 2023 року

	офшорних вітроелектростанцій»			
26.	Закон України «Про внесення змін до Закону України Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, тепlopостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення»	Підготовка нормативно-правової бази для належного впровадження та функціонування електронної платформи «Є-споживач».	Управління цифрового розвитку та кібербезпеки	IV квартал 2023 року
27.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для електродвигунів та приводів із змінною швидкістю»	На виконання підпункту 10 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	IV квартал 2023 року

28.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для серверів та продукції для зберігання даних»	На виконання підпункту 10 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	IV квартал 2023 року
29.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для зварювального обладнання»	На виконання підпункту 10 пункту 4 Плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 1145-р «Про затвердження плану заходів щодо розвитку системи технічного регулювання на період до 2025 року».	Директорат з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Держенергоефективності	IV квартал 2023 року
30.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання Електронного кабінету енергоспоживача»	Підготовка нормативно-правової бази для належного впровадження та функціонування електронної платформи «Є-споживач».	Управління цифрового розвитку та кібербезпеки	IV квартал 2023 року

31.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Положення про Систему управління охороною праці у вугільній промисловості»	Встановлює єдину дієву систему управління виробництвом і охороною праці на гірничих підприємствах, спрямовану на запобігання виробничим ризикам, яка дозволить забезпечити належний рівень безпеки та дотримання вимог щодо гігієни праці під час ведення гірничих робіт.	Управління охорони праці, промислової безпеки та цивільного захисту	IV квартал 2023 року
32.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Правил пожежної безпеки для підприємств вугільної промисловості України»	Встановлюють загальні вимоги щодо пожежної безпеки для діючих, які будуються, реконструюються чи ліквідуються, вугільних підприємств: шахт (надземні та підземні комплекси), розрізів, збагачувальних та брикетних фабрик.	Управління охорони праці, промислової безпеки та цивільного захисту	IV квартал 2023 року
33.	Наказ Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з організації навчань та тренувань працівників, задіяних на підземних роботах, застосуванню саморятівників»	Визначає основні положення щодо організації та проведення навчань та тренувань підземних працівників та посадових осіб, зайнятих на підземних роботах до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, а саме самопорятунку шляхом забезпечення проведення первинних і повторних навчань та тренувань на тренувальних полігонах правилам	Управління охорони праці, промислової безпеки та цивільного захисту	IV квартал 2023 року

		застосування саморятівників.		
--	--	------------------------------	--	--

Повідомлення про оприлюднення проекту Закону України «Про державний енергетичний контроль»

27.03.2023

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Державна інспекція енергетичного нагляду України повідомляє про оприлюднення проекту Закону України «Про державний енергетичний контроль» (далі – проект регуляторного акта) з метою отримання зауважень та пропозицій до нього.

Проект регуляторного акта розроблено з метою забезпечення енергетичної безпеки держави, надійного (безперебійного) та безпечного постачання електричної, теплової енергій та природного газу, належного захисту прав споживачів шляхом створення нової моделі державного енергетичного контролю із започаткуванням нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства.

Проектом регуляторного акта пропонується визначити правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного енергетичного контролю у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, повноваження органів виконавчої влади в зазначеній сфері, особливості здійснення заходів державного енергетичного контролю, врегулювати питання планування заходів державного енергетичного контролю, фінансування та інформаційного забезпечення його здійснення.

Розроблення проекту регуляторного акта передбачено Планом пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 р. № 221-р (пункт 108). Очікувані результати прийняття – підвищення безпеки постачання електричної, теплової енергії та природного газу, зниження видатків державного бюджету України на утримання органу державної влади.

Строк прийняття зауважень та пропозицій до проекту регуляторного акта від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань становить один місяць з дня оприлюднення.

Зауваження та пропозиції надаються на адресу Державної інспекції енергетичного нагляду України: 04112, вул. Дорогожицька, 11/8, м. Київ, тел.(044) 204-79-95, ел.пошта: bureau@sies.gov.ua

Проект регуляторного акта та відповідні матеріали до нього розміщено на офіційному вебсайті Державної інспекції енергетичного нагляду України: <https://sies.gov.ua/> («Діяльність/Регуляторна діяльність/Повідомлення про оприлюднення проектів регуляторних актів»).

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Державна інспекція
енергетичного нагляду
України**

***Про погодження проєкту
Закону України***

Міністерство енергетики України погоджує без зауважень та надсилає завізований проєкт Закону України «Про державний енергетичний контроль», направлений листом Держенергонагляду від 27.07.2023 № 7/8.1-2047-23, для подальшого направлення його на погодження до заінтересованих органів.

Додаток: на 40 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Ю. 594-66-13
Міністерство енергетики України
№26/І.І-4.6-15221 від 28.07.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 28.07.2023 21:34
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль»

Чинна редакція	Редакція з урахуванням пропонованих змін
Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»	
<p>...</p> <p>Стаття 2. Сфера дії цього Закону</p> <p>...</p> <p>Відсутній</p>	<p>...</p> <p>Стаття 2. Сфера дії цього Закону</p> <p>...</p> <p>Державний нагляд (контроль) у сфері теплопостачання, в електроенергетиці, на ринку природного газу здійснюється у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами України «Про державний енергетичний контроль», «Про теплопостачання», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу».</p>
Закон України «Про ринок електричної енергії»	
<p>...</p> <p>Стаття 9. Державний енергетичний нагляд в електроенергетиці</p> <p>...</p> <p>3. Способом здійснення державного енергетичного нагляду в електроенергетиці є проведення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики,</p>	<p>...</p> <p>Стаття 9. Державний енергетичний нагляд в електроенергетиці</p> <p>...</p> <p>3. Способом здійснення державного енергетичного нагляду в електроенергетиці є проведення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики,</p>

Сертифікат
[3FAA9288358EC0030400000041E4320036VCC100](#)
Підписувач Слободян Руслан Олександрович
Дійсний з 14.09.2023 3:26:53 по 12.09.2024 3:26:53

Держенергонагляд
7/8.1-2590-23 від 14.09.2023

<p>відповідних обстежень, перевірок, оглядів щодо обладнання електричних мереж учасників ринку електричної енергії (крім споживачів) у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».</p>	<p>відповідних обстежень, перевірок, оглядів щодо обладнання електричних мереж учасників ринку електричної енергії (крім споживачів) у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Законом України «Про державний енергетичний контроль».</p>
<p>Закон України «Про теплопостачання»</p>	
<p>...</p> <p>Стаття 14. Державний нагляд (контроль) у сфері теплопостачання</p> <p>...</p> <p>Способом здійснення державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання є проведення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузі теплопостачання, відповідних обстежень, перевірок, оглядів, інспектування теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання суб'єктів відносин у сфері теплопостачання в порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».</p>	<p>...</p> <p>Стаття 14. Державний нагляд (контроль) у сфері теплопостачання</p> <p>...</p> <p>Способом здійснення державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання є проведення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузі теплопостачання, відповідних обстежень, перевірок, оглядів, інспектування теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання суб'єктів відносин у сфері теплопостачання в порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Законом України «Про державний енергетичний контроль».</p>

**Голова Державної інспекції
енергетичного нагляду України**

Руслан СЛОБОДЯН

« ___ » _____ 2023 р.

Закон України Про державний енергетичний контроль

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) в галузях електроенергетики та тепlopостачання, а також на ринку природного газу в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природним газом споживачів, повноваження органів державної влади в галузях державного енергетичного контролю (нагляду).

Розділ I

Стаття 1. Загальні положення

1. Для цілей цього Закону вживаються такі терміни і поняття:

1) аварійна ситуація – стан підконтрольного об'єкта, пов'язаний з порушенням меж та (або) умов безпечної експлуатації, але не перейшов в аварію, за якого всі несприятливі впливи джерел небезпеки на персонал, населення та навколишнє природне середовище утримуються у прийнятих межах за допомогою відповідних технічних засобів, передбачених проектом, та потребує вжиття коригувальних заходів у визначені учасникам ринку строки;

2) аварія на об'єкті електроенергетики – небезпечна подія техногенного (з конструктивних, виробничих, технологічних, експлуатаційних причин) чи природного походження, або є наслідком зловмисних дій, яка спричинила загибель людей чи створює на об'єкті або території загрозу життю та здоров'ю людей і призводить до пошкодження, виходу з ладу або руйнування будівель, споруд та обладнання, порушення виробничого або технологічного процесу чи завдає шкоди навколишньому природному середовищу, чи призводить до недовідпуску споживачам електричної енергії в обсязі 10000 кВт·год і вище;

3) аудит технічний – аналіз стану діяльності суб'єкта щодо питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій, електричних установок і мереж, теплових, тепловикористальних установок та мереж, газотранспортних і газорозподільних систем, що проводиться за його заявою органом державного енергетичного контролю (нагляду);

4) вихід з ладу (несправність) – стан об'єкта, за яким він нездатний виконувати хоч б одну із заданих функцій;

5) державний інспектор з енергетичного контролю (нагляду) – посадова особа органу державного енергетичного контролю (нагляду), його територіальних органів, до посадових обов'язків якої належить здійснення державного енергетичного контролю (нагляду), у тому числі інші завдання, визначені цим Законом;

б) державний енергетичний контроль (нагляд) – діяльність центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, його територіальних органів із забезпечення додержання підконтрольними суб'єктами вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій і мереж, електричних установок і мереж, теплових, тепловикористальних установок та мереж, газотранспортних і газорозподільних систем;

7) державний моніторинг — вид державного енергетичного контролю (нагляду) за надійністю роботи підконтрольних об'єктів/суб'єктів, що здійснюється шляхом періодичних, тематичних спостережень за технічним станом енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх експлуатації та обслуговування, на що впливають, зокрема, явища і процеси, що проходять в навколишньому природному середовищі та суспільстві.

8) документальна перевірка – вид державного енергетичного контролю (нагляду) предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота виконання робіт (заходів) з питань забезпечення технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх експлуатації та обслуговування, та яка проводиться на підставі статистичної та іншої звітності або інформації, передбаченої цим Законом, а також іншими законодавчими актами;

9) екстрене реагування на технологічні порушення (далі – екстрене реагування) – дія органу державного енергетичного контролю (нагляду) на комплекс заходів, що вживаються підконтрольним суб'єктом з метою попередження, виникнення або настання наслідків аварійних ситуацій, пов'язаних з роботою підконтрольних об'єктів, що можуть завдати шкоди навколишньому природному середовищу, майну, життю і здоров'ю фізичних та юридичних осіб;

10) енергетична безпека держави – захищеність національних інтересів у сфері забезпечення доступу до надійних, стійких, доступних і сучасних джерел енергії технічно надійним, безпечним, економічно ефективним та екологічно прийнятним способом в нормальних умовах і в умовах особливого або надзвичайного стану;

11) енергетичне підприємство – електроенергетичне підприємство, оператор газотранспортної системи, оператор газорозподільної системи, оператор газосховища, оператор установки LNG, газовидобувне підприємство, теплогенеруюча, теплотранспортуюча або теплопостачальна організація;

12) захід державного енергетичного контролю (нагляду) - плановий та/або позаплановий захід, який здійснюється органом державного енергетичного контролю (нагляду) у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом;

13) підконтрольний об'єкт – об'єкт електроенергетики, об'єкт у сфері теплопостачання, тепловикористальні установки і мережі, об'єкт газової інфраструктури;

14) підконтрольний суб'єкт – учасник ринку електричної енергії, суб'єкт відносин у сфері теплопостачання, газовидобувне підприємство, що забезпечує управління і технічне обслуговування підконтрольних об'єктів;

15) орган державного енергетичного контролю (нагляду) – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу та його територіальні органи в межах повноважень, передбачених законом;

16) плата за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) – платіж за сприяння забезпеченню безпеки постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання шляхом залучення до проведення державних моніторингів або аудитів технічних, який сплачується суб'єктами господарювання, що провадять діяльність в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

17) систематичне порушення – неодноразове (два чи більше разів) невиконання чи неналежне виконання підконтрольним суб'єктом вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій і мереж, електричних установок і мереж, теплових, тепловикористальних установок та мереж, газотранспортних і газорозподільних систем, що повторно призвело до виникнення технологічних порушень, що мають значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення енергетичної безпеки держави;

18) технологічне порушення – порушення в роботі обладнання підконтрольного об'єкта чи об'єднаної ОЕС в цілому, яке супроводжується відхиленням хоча б одного з експлуатаційних параметрів від гранично допустимих значень, що призвело або може призвести до зниження надійності

роботи, несправності, виходу з ладу обладнання, зниження параметрів якості, порушення режимів та/або припинення енергопостачання або створити загрозу життю та здоров'ю людей чи завдати шкоди навколишньому природному середовищу, або несправність (відмова в роботі) обладнання із зазначеними наслідками, яке відбулося внаслідок технічних причин або в результаті дій (у тому числі помилкових) персоналу.

2. Інші терміни вживаються в значеннях, наведених у законах України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про тепlopостачання», «Про нафту і газ», «Про трубопровідний транспорт», «Про енергетичну ефективність», «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про національну безпеку України», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про запобігання корупції» та інших законодавчих актах, які регулюють відносини в цих галузях.

Стаття 2. Правове регулювання державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Правове регулювання державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюється Конституцією України, цим та іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, рішеннями Ради національної безпеки та оборони України в енергетичній сфері та енергетичній безпеці, актами Кабінету Міністрів України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в галузях електроенергетики та тепlopостачання, а також на ринку природного газу.

2. Положення інших законів, що регулюють відносини, які виникають у зв'язку з державним енергетичним контролем (наглядом) в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та контролю щодо забезпечення надійного та безпечного постачання електричною, тепловою енергією та природним газом споживачів, застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються норми міжнародного договору.

Стаття 3. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на суспільні відносини, пов'язані із здійсненням державного енергетичного контролю (нагляду) в галузі

електроенергетики за діяльністю учасників ринку електричної енергії, у тому числі за діяльністю виробників електричної енергії, оператора системи передачі, операторів систем розподілу, операторів установок зберігання енергії та споживачів в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування.

2. Дія цього Закону поширюється також на суспільні відносини, пов'язані зі здійсненням державного енергетичного контролю (нагляду) у сфері теплопостачання за діяльністю суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії, теплосервісних організацій, споживачів в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування.

3. Дія цього Закону поширюється також на суспільні відносини, пов'язані зі здійсненням державного енергетичного контролю (нагляду) на ринку природного газу за діяльністю операторів газотранспортної системи, операторів газорозподільної системи, операторів газосховища, операторів установки LNG, замовників, газовидобувних підприємств в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування.

4. Дія цього Закону не поширюється на суспільні відносини у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки, у видобувній галузі (крім видобутку природного газу).

Стаття 4. Мета та завдання державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Метою здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) є реалізація державної політики із здійснення контролю (нагляду) за станом забезпечення:

енергетичної безпеки держави;

безпеки постачання електричної енергії та природного газу;

надійного, безпечного та безперебійного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам, що є необхідними елементами безпеки, життя та здоров'я людини;

встановлення відповідальності суб'єктів господарювання, що забезпечують управління і технічне обслуговування підконтрольних об'єктів за порушення вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій і мереж, електричних установок і мереж, теплових, тепловикористальних установок та мереж, газотранспортних і газорозподільних систем.

2. Завданням державного енергетичного контролю (нагляду) є запобігання порушенням та забезпечення додержання вимог законодавства про електроенергетику, теплопостачання, ринок природного газу суб'єктів господарювання, що забезпечують управління і технічне обслуговування підконтрольних об'єктів в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування.

Стаття 5. Основні принципи державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Державний енергетичний контроль (нагляд) здійснюється за такими принципами:

адекватності;
безперервності;
гарантування прав та законних інтересів кожного суб'єкта господарювання;
добросовісності;
доцільності;
збалансованості;
неупередженості;
об'єктивності;
оперативності;
підзвітності;
підконтрольності;
пріоритетності;
рівності прав і законних інтересів усіх суб'єктів господарювання.

Розділ II

УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОНТРОЛЮ (НАГЛЯДУ)

Стаття 6. Завдання органу державного енергетичного контролю (нагляду)

1. До завдань органу державного енергетичного контролю в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природним газом споживачів, належить:

1) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу на розгляд міністра, який спрямовує та координує його діяльність;

2) реалізація державної політики в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу;

3) здійснення інших завдань, визначених законом, у тому числі спрямованих на підвищення ефективності використання енергетичного обладнання та енергетичних ресурсів в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Стаття 7. Органи виконавчої влади в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу

1. До органів виконавчої влади в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу належать:

1) Кабінет Міністрів України;

2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу;

3) орган державного енергетичного контролю;

4) інші органи державної влади відповідно до законодавства.

Стаття 8. Повноваження Кабінету Міністрів України в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу

1. До повноважень Кабінету Міністрів України в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу належать:

1) забезпечення здійснення державної політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

2) забезпечення проведення бюджетної, фінансової політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

3) спрямування і координація роботи міністерств, інших органів виконавчої влади в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

4) затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності, та порядку визначення періодичності здійснення планового, позапланового заходів державного енергетичного контролю;

5) затвердження порядку визначення розміру плати за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) органом державного енергетичного контролю (нагляду);

6) затвердження порядку визначення розміру обов'язкових відрахувань енергетичних підприємств;

7) здійснення інших повноважень у цих галузях відповідно до Конституції України, передбачених цим Законом та іншими законами України.

Стаття 9. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) в електроенергетиці, теплопостачанні, на ринку природного газу, належать:

1) формування державної політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу відповідно до повноважень, визначених законодавством;

2) здійснення нормативно-правового регулювання в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

3) формування в межах своїх повноважень науково-технічної політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

4) затвердження порядку проведення аудиту технічного органом державного енергетичного контролю (нагляду);

5) визначення порядку здійснення державного моніторингу діяльності підконтрольних суб'єктів в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу в частині технічної експлуатації підконтрольних об'єктів, випробування та ремонту, виконання робіт з проектування;

6) визначення порядку внесення та розміру плати за надання платних послуг в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу органом державного енергетичного контролю (нагляду);

7) визначення порядку організації інформаційного обміну в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

8) визначення порядку опрацювання органом державного енергетичного контролю (нагляду) звітності в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

9) затвердження порядку функціонування автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду);

10) здійснення інших повноважень, визначених цим Законом, іншими законами України та покладених на нього Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Повноваження органу державного енергетичного контролю (нагляду).

1. До повноважень органу державного енергетичного контролю (нагляду) належить:

1) реалізація державної політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

2) вжиття заходів щодо адаптації національного законодавства про державний енергетичний контроль (нагляд) до законодавства Європейського Союзу;

3) вжиття заходів щодо налагодження співпраці із підконтрольними суб'єктами стосовно запобігання чи зменшення ризиків настання аварій або відмов у роботі підконтрольних об'єктів;

4) здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

5) здійснення екстреного реагування на технологічні порушення в роботі обладнання підконтрольного об'єкта чи об'єднаної ОЕС в цілому;

6) ініціювання припинення експлуатації підконтрольних об'єктів, а також вимога заборони здійснення господарської діяльності в межах охоронних зон підземних сховищ природного газу шляхом подання відповідного позову до суду на підставі акту, складеного за результатами здійснення відповідного заходу державного енергетичного контролю (нагляду), в ході якого виявлено порушення режиму охоронних зон;

7) вжиття у порядку, визначеному законами України, заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні порушень вимог законів України та інших встановлених вимог;

8) участь у здійсненні державного моніторингу дій підконтрольних суб'єктів в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

9) узагальнення практики застосування законодавства про електроенергетику, теплопостачання, ринок природного газу, розроблення пропозиції щодо вдосконалення відповідного законодавства і в установленому порядку внесення їх для розгляду центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу;

10) узагальнення результатів здійснення державного енергетичного контролю (нагляду), аналізу причин виявлених порушень, розроблення і внесення у встановленому порядку пропозиції щодо розроблення або перегляду встановлених вимог, якщо вони не забезпечують належного рівня захисту суспільних інтересів;

11) державних органів, органів місцевого самоврядування та громадськості про результати здійснення державного енергетичного контролю (нагляду);

12) розроблення і здійснення заходів, спрямованих на підвищення ефективності своєї діяльності із здійснення державного енергетичного контролю (нагляду);

13) забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних інспекторів з енергетичного контролю (нагляду), які здійснюють державний енергетичний контроль (нагляд);

14) сприяння забезпеченню ефективного використання енергетичного обладнання та енергетичних ресурсів в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу;

15) перевірка додержання підконтрольними суб'єктами вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій і мереж, електричних установок і мереж, теплових, тепловикористальних установок та мереж, газотранспортних і газорозподільних систем;

16) перевірки відповідності існуючих підконтрольних об'єктів проєктній документації;

17) розгляд звернень юридичних та фізичних осіб з питань, що належать до компетенції органу державного енергетичного контролю (нагляду);

18) здійснення інших повноважень, визначених цим Законом, іншими законами України та покладених на нього Кабінетом Міністрів України.

Розділ III

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОНТРОЛЮ (НАГЛЯДУ)

Стаття 11. Вимоги до заходів державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Заходи державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюється органом державного енергетичного контролю (нагляду) через державних інспекторів з енергетичного контролю (нагляду).

2. Заходи державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюються на всій території України за територіальним принципом.

3. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) можуть фіксувати заходи державного енергетичного контролю (нагляду) чи окремі дії технічними приладами й засобами, що мають функції фото- та/або відеозйомки, аудіо-та/або відеозапису.

4. Під час заходів державного енергетичного контролю (нагляду) можуть здійснюватися необхідні вимірювання відповідними приладами.

5. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) у своїй діяльності взаємодіє з органами виконавчої влади, що здійснюють контроль за додержанням природоохоронних, санітарно-гігієнічних, протипожежних вимог, вимог у сфері охорони праці, енергетичного збереження та інших вимог, передбачених законом, а також з органами державної статистики, Національної поліції, прокуратури та іншими правоохоронними і контролюючими органами.

Стаття 12. Вимоги до здійснення державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Державний енергетичний контроль (нагляд) здійснюється за місцем провадження господарської діяльності підконтрольного суб'єкта або його відокремлених підрозділів без виїзду на підконтрольний об'єкт.

2. У разі, якщо підконтрольний суб'єкт на відповідний плановий період включений до планів здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду) в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, відповідні планові заходи здійснюються органом державного енергетичного контролю (нагляду) одночасно з усіма видами державного енергетичного контролю (нагляду).

3. Планові та позапланові заходи, що здійснюються за місцем провадження господарської діяльності підконтрольного суб'єкта, його відокремлених підрозділів здійснюються в робочий час підконтрольного суб'єкта, встановлений його правилами внутрішнього трудового розпорядку.

4. Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного енергетичного контролю (нагляду), складених за результатами планових та/або позапланових заходів, тягне за собою застосування штрафних санкцій до підконтрольного суб'єкта згідно із законом.

5. Посадові особи органу державного енергетичного контролю (нагляду) з метою з'ясування обставин, які мають значення для повноти проведення заходу, здійснюють у межах повноважень, передбачених законом, огляд обладнання підконтрольних об'єктів, територій або приміщень, які використовуються для провадження господарської діяльності, а також перевіряти документи з питань організації їх експлуатації.

6. Під час проведення заходів державного енергетичного контролю (нагляду) не допускається вилучення у суб'єктів господарювання оригіналів документів, а також комп'ютерів, їх частин, крім випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством.

7. Орган державного енергетичного контролю забезпечує конфіденційність отриманої інформації, що використовується ним для здійснення своїх функцій та становить комерційну таємницю, відповідно до вимог законодавства.

Стаття 13. Права державних інспекторів з енергетичного контролю (нагляду) під час здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Під час здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду) державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) мають право:

1) безперешкодного доступу та перебування на підконтрольних об'єктах з метою здійснення заходу державного енергетичного контролю (нагляду);

2) здійснювати в установленому порядку обстеження (перевірку), огляд підконтрольних об'єктів, а також складати за їх результатами відповідні акти;

3) вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного енергетичного контролю (нагляду);

4) складати в установленому законодавством порядку документи щодо здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду) і здійснювати контроль (нагляд) за їх виконанням та вживати інші заходи у порядку, визначеному законодавством України;

5) розглядати скарги, звернення учасників ринку електричної енергії, суб'єктів ринку природного газу, суб'єктів відносин галузі тепlopостачання, а також у разі виявлення порушень вживати відповідних заходів з метою їх усунення;

6) залучати до проведення перевірок представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, експертних та громадських організацій (за погодженням з їх керівниками), фахівців галузевих науково-дослідних та науково-технічних організацій;

7) надавати учасникам ринку електричної енергії, суб'єктам ринку природного газу, суб'єктам відносин у сфері тепlopостачання консультаційну допомогу та розглядати спірні питання, що виникають між учасниками цих ринків чи суб'єктами відносин у сфері тепlopостачання, у межах своєї компетенції.

Стаття 14. Вимоги до державних інспекторів з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) є державними службовцями органу державного енергетичного контролю (нагляду) та користуються правами і виконують обов'язки державних службовців.

2. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) зобов'язані регулярно підвищувати кваліфікацію в порядку, визначеному Законом України «Про державну службу».

3. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) зобов'язані відмовитися від виконання явно злочинного наказу, доручення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у галузях

електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, а також вжити інші заходи, передбачені законом.

Стаття 15. Планові заходи державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Планові заходи державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюються у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей визначених цим Законом.

2. За наявності у суб'єкта господарювання відокремлених підрозділів планові заходи державного енергетичного контролю (нагляду) щодо такого суб'єкта господарювання можуть здійснюватися окремо в кожному відокремленому підрозділі або підконтрольному об'єкті протягом строку здійснення одного планового заходу.

3. Якщо підконтрольному суб'єкту на праві власності, володіння або користування належить більше одного підконтрольного об'єкта, у межах яких провадиться господарська діяльність, кількість балів за всіма критеріями може нараховуватися окремо щодо кожного підконтрольного об'єкта відповідно до визначених критеріїв у відповідній галузі державного енергетичного контролю (нагляду), за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності.

У такому випадку ступінь ризику підконтрольного суб'єкта визначається як найбільший зі ступенів ризику його об'єктів. Періодичність здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду) щодо кожного об'єкта визначається окремо відповідно до його ступеня ризику.

Стаття 16. Позапланові заходи державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Позапланові заходи державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюються у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей визначених цим Законом.

2. Крім підстав для здійснення позапланових заходів, визначених Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», додатковими підставами є:

1) доручення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу про перевірку підконтрольних суб'єктів у відповідній галузі у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або виникненням аварійних

ситуацій, настанням події, аварії, аварійної ситуації та/або технологічного порушення, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення енергетичної безпеки держави;

2) невиконання у встановлені терміни рекомендацій органу державного енергетичного контролю (нагляду), складених за результатами аудиту технічного щодо виявлених порушень норм і правил з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, з питань технічного стану та організації експлуатації теплових, тепловикористальних, теплогенеруючих установок і мереж, порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу та електропостачальником заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, випробування та ремонту зазначених установок і мереж, режимів постачання теплової енергії у сфері теплопостачання та вимог порушень на ринку природного газу.

Позаплановий захід у такому разі здійснюється територіальним органом державного енергетичного контролю (нагляду) за наявності погодження органу державного енергетичного контролю (нагляду);

3) виявлення за результатами документальної перевірки ознак порушень підконтрольним суб'єктом вимог нормативно-правових актів, норм і правил в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, технічного стану та експлуатації теплових, тепловикористальних установок та мереж, технічного стану газотранспортних і газорозподільних систем.

Позаплановий захід у такому разі здійснюється територіальним органом державного енергетичного контролю (нагляду) за наявності погодження органу державного енергетичного контролю(нагляду).

Стаття 17. Документальні перевірки

1. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) має право проводити документальні перевірки в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, що здійснюється шляхом перевірки визначених відповідними нормативно-правовими актами, нормами і правилами.

2. Документальна перевірка проводиться з метою виявлення і усунення порушень, контролю своєчасності, достовірності, повноти виконання робіт (заходів) з питань технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх організації, експлуатації та обслуговування,

виявлення і усунення порушень у сфері теплопостачання та на ринку природного газу на підставі статистичної та іншої звітності або інформації, передбаченої цим Законом, а також іншими законодавчими актами.

Документальна перевірка проводиться державними інспекторами з енергетичного контролю (нагляду) без присутності посадових осіб підконтрольних суб'єктів та без виїзду на підконтрольний об'єкт.

3. Видання організаційно-розпорядчого документу на проведення документальної перевірки не потребується.

За результатами документальної перевірки у разі наявності ознак вчинення порушень вимог законодавства про технічний стан енергетичних об'єктів і мереж, енергетичне обладнання, їх організацію, експлуатацію та обслуговування, а також у сфері теплопостачання та на ринку природного газу, складається довідка, на підставі якої протягом п'яти робочих днів з дня її складання керівником органу державного енергетичного контролю (нагляду) приймається рішення щодо надання погодження на проведення позапланового заходу державного енергетичного контролю (нагляду).

Стаття 18. Аудит технічний

1. За зверненням підконтрольного суб'єкта органом державного енергетичного контролю (нагляду) проводиться аналіз стану діяльності підконтрольного суб'єкта з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства про електроенергетику, теплопостачання, ринок природного газу без застосування штрафних санкцій.

Орган державного енергетичного контролю (нагляду) протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідного звернення укладає договір з підконтрольним суб'єктом про проведення аудиту технічного з додержанням положень цивільного та господарського законодавства.

2. Видами аудиту технічного є:

1) аудит технічний, який проводиться відповідно до уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного енергетичного контролю (нагляду) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства про електроенергетику, теплопостачання, на ринок природного газу;

2) аудит технічний, який проводиться щодо визначених у договорі про проведення аудиту технічного питань технічного стану конкретних енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, втрат енергоносіїв при виробництві, передачі, транспортуванні, розподілу та постачанні-енергії,

технологічних витрат енергії в елементах мережі, що пов'язані з передачею енергії мережами суб'єктів господарювання.

3. Проведення аудиту технічного органом державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

4. За результатами аудиту технічного орган державного енергетичного контролю (нагляду) надає рекомендації.

5. У разі виявлення порушень при проведенні аудиту технічного орган державного енергетичного контролю (нагляду) надає у письмовій формі рекомендації щодо проведення необхідних дій для їх усунення з визначенням запропонованого строку усунення порушень.

Аудит технічний вважається завершеним після надання підконтрольному суб'єкту рекомендацій щодо проведення необхідних дій для усунення порушень вимог законодавства про державний енергетичний контроль (нагляд).

У разі отримання підконтрольним суб'єктом за результатами аудиту технічного, проведеного відповідно до уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства про електроенергетику, теплопостачання, ринок природного газу, рекомендацій без зауважень про стан додержання ним вимог законодавства про державний енергетичний контроль (нагляд) періодичність здійснення планових заходів державного енергетичного контролю (нагляду) такого суб'єкта збільшується у 1,5 рази, якщо це не суперечить зобов'язанням України за ратифікованими міжнародними договорами України.

Протягом 3 робочих днів після проведеного аудиту технічного орган державного енергетичного контролю (нагляду) вносить відомості про проведений аудит технічний до автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду).

Стаття 19. Окремі питання здійснення державного моніторингу

1. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) може залучатися до проведення державного моніторингу безпеки постачання електричної енергії шляхом проведення аналізу та оцінки додержання вимог нормативно-правових актів, норм і правил, зокрема:

1) додержання оператором системи передачі, операторами систем розподілу та виробниками електричної енергії вимог нормативно-правових актів стосовно підготовки обладнання до роботи в осінньо-зимовий період, період грозової активності, розчистки трас;

2) підтвердження інформації, поданої до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання. на ринку природного газу від оператора системи передачі, операторів систем розподілу та виробників електричної енергії щодо здійснення ними реконструкції, модернізації, ремонтів енергетичного обладнання електричних станцій та мереж;

3) виявлення фактів неповідомлення оператором системи передачі, операторами систем розподілу та виробниками електричної енергії про технологічне порушення на об'єктах електроенергетики учасників ринку електричної енергії (крім побутових споживачів та споживачів не віднесених до особливої групи непобутових споживачів);

4) виконання оператором системи передачі, операторами систем розподілу та виробниками електричної та теплової енергії графіків ремонтів обладнання, будівель і споруд, енергогенеруючого обладнання та обладнання магістральних та розподільчих мереж;

5) виявлення фактів невідповідності потужності, що заявляється і фактично представляється генеруючими об'єктами, з урахуванням правил ринку електричної енергії;

6) виявлення фактів невиконання виробниками електричної та теплової енергії графіків накопичення вугілля в межах прогнозних балансів виробництва електричної енергії;

7) виявлення фактів невиконання виробниками електричної та теплової енергії заходів щодо запобігання технологічним порушенням у роботі енергогенеруючого та мережевого обладнання;

8) виконання оператором системи передачі, операторами систем розподілу та виробниками електричної та теплової енергії протиаварійних тренувань оперативного персоналу на виконання затверджених графіків;

9) додержанням встановленого нормативно-правовими актами з питань електроенергетики порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, у тому числі за графіками обмеження електроспоживання, аварійного відключення споживачів та

погодинного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання, а саме системної протиаварійної автоматики;

10) наявністю та станом резервних автономних джерел живлення на об'єктах споживачів електричної енергії першої категорії і особливої групи першої категорії з надійності електропостачання;

11) інших питань, які потребують розгляду у форматі державного моніторингу для забезпечення безпеки постачання електричної енергії.

2. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) залучається до здійснення державного моніторингу безпеки постачання природного газу, який забезпечується шляхом проведення аналізу та оцінки додержання вимог нормативно-правових актів, норм і правил, зокрема:

1) додержання оператором газотранспортної системи, операторами газорозподільної системи, операторами газосховища, операторами установки LNG, замовників, газовидобувними підприємствами вимог нормативно-правових актів стосовно підготовки обладнання до роботи в осінньо-зимовий період;

2) підтвердження інформації, поданої до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в галузі електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу від операторів газотранспортної системи, операторів газорозподільної системи, операторів газосховища, операторів установки LNG, замовників, суб'єктів господарювання, які провадять діяльність з видобутку природного газу щодо здійснення ними реконструкції, модернізації, ремонтів енергетичного обладнання;

3) виявлення фактів неповідомлення оператором газотранспортної системи, операторами газорозподільної системи, операторами газосховища, операторами установки LNG, замовниками, газовидобувним підприємством про технологічне порушення на об'єктах газової інфраструктури;

4) виявлення фактів припинення постачання газу оператором газотранспортної системи, операторами газорозподільної системи, операторами газосховища, операторами установки LNG, газовидобувним підприємством в результаті технологічного порушення, аварії на об'єктах цих систем;

5) ходу проведення оператором газотранспортної системи, операторами газорозподільної системи, операторами газосховища, операторами установки LNG, газовидобувним підприємством робіт з ремонту обладнання та інших заходів пов'язаних з відновленням постачання газу, яка виникла в результаті технологічного порушення на об'єктах цих систем;

б) інші питання, які потребують розгляду у форматі державного моніторингу для забезпечення безпеки постачання природного газу.

3. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) залучається до здійснення державного моніторингу безпеки постачання у сфері тепlopостачання, який забезпечується шляхом проведення аналізу та оцінки додержання вимог нормативно-правових актів, норм і правил зокрема:

1) підготовки енергетичного обладнання до роботи в опалювальному періоді;

2) порядку повідомлення про технологічні порушення та порядку розслідування технологічних порушень в роботі обладнання, підконтрольного суб'єкта/об'єкта чи об'єднаної ОЕС в цілому;

3) забезпечення належного технічного стану теплових, тепловикористальних установок та мереж, а також організації їх експлуатації під час проходження опалювального періоду;

4) своєчасного початку опалювального періоду підконтрольними суб'єктами, які провадять діяльність з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії;

5) виконання графіків ремонтів теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання;

б) затвердження та виконання планів заходів з підготовки до роботи в опалювальний період підконтрольними суб'єктами у сфері тепlopостачання;

7) підтвердження інформації щодо здійснення суб'єктами господарювання реконструкції, модернізації, ремонтів енергетичного обладнання;

8) виявлення фактів невиконання заходів щодо запобігання технологічним порушенням у роботі теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання;

9) виконання протиаварійних тренувань оперативного персоналу підконтрольного суб'єкта на виконання затверджених графіків;

10) інші питання, які потребують розгляду у форматі державного моніторингу безпеки постачання теплової енергії.

4. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) на підставі аналізу даних здійснених контрольних заходів, розгляду скарг, матеріалів розслідування аварії, аварійної ситуації та/або технологічного порушення на

підконтрольних об'єктах та на підставі спостережень і аналізу інформації, що є у вільному доступі здійснює:

1) державний моніторинг стану та організації експлуатації енергетичного обладнання в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природнім газом споживачів;

2) державний моніторинг виконання заходів, передбачених актами технологічних розслідувань в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природнім газом споживачів;

3) державний моніторинг оперативного обслуговування електричних станцій і мереж, мереж транспортування та розподілу природного газу, джерел виробництва теплової енергії та мереж її постачання в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природнім газом споживачів;

4) державний моніторинг технологічних порушень, в частині технічного стану, експлуатації та обслуговування підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природнім газом споживачів, у тому числі участь у відповідних комісіях, на підконтрольних об'єктах;

5) державний моніторинг додержання вимог нормативно-правових актів, норм і правил підконтрольними суб'єктами в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природнім газом споживачів;

5. За результатами державного моніторингу орган державного енергетичного контролю (нагляду) формує узагальнений звіт в порядку затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

Орган державного енергетичного контролю (нагляду) оприлюднює результати державних моніторингів на своєму офіційному вебсайті та/або

вносить до автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду).

Стаття 20. Екстрений контроль та реагування на технологічні порушення

1. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) має право екстреного контролю за додержанням порядку організації та експлуатації підконтрольного об'єкта, на якому відбулося технологічне порушення.

2. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) має право екстреного контролю та реагування на технологічне порушення в роботі обладнання, підконтрольного суб'єкта/об'єкта чи об'єднаної ОЕС в цілому.

3. Під час проведення екстреного контролю та реагування, орган державного енергетичного контролю (нагляду) може прийняти рішення про необхідність відбору зразків, що полягає у відборі зразків обладнання, які пов'язані з виробництвом (видобутком), передачею (транспортуванням) та розподілом (постачанням) електричної, теплової енергії, або природного газу, з метою відповідної їх перевірки шляхом проведення простих або лабораторних досліджень.

Прості дослідження проводяться для виявлення дефектів або з'ясування причин пошкодження обладнання за допомогою методів експрес-діагностики, що не потребують направлення відібраних зразків обладнання до лабораторії та проводяться у визначених цим Законом випадках за місцем проведення державного енергетичного контролю (нагляду).

4. Порядок екстреного контролю та реагування органу державного контролю (нагляду) визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу в якому зокрема, встановлюються повноваження державних інспекторів з державного енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) при здійсненні заходів екстреного реагування.

За результатами екстреного контролю та реагування складається висновок за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

5. Для забезпечення екстреного контролю орган державного енергетичного контролю (нагляду) має право:

контролю виконання учасниками ринку команди диспетчера вищого рівня на ведення графіків обмеження та аварійного відключення;

контролю спрацювання протиаварійних систем зниження електричного споживання;

на отримання від підконтрольних суб'єктів інформації про технологічне порушення (реагування на екстрену ситуацію) доступу до інформаційної бази, яка містить технологічну інформацію про порушення в роботі обладнання, підконтрольного об'єкта чи об'єднаної ОЕС в цілому.

6. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) направляє усім підконтрольним суб'єктам рекомендації для вжиття відповідних заходів, веде їх облік та звітність про їх виконання.

7. Під час екстреного реагування дозволяється припинення енергетичного постачання споживачам, за їх письмовою згодою або за рішенням енергетичного підприємства, у випадках, які загрожують життю та здоров'ю людей, що має бути належним чином зафіксовано енергетичним підприємством.

Стаття 21. Документи, що складаються органами державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Для здійснення планового або позапланового заходу орган державного енергетичного контролю (нагляду) видає наказ, який має містити найменування підконтрольного суб'єкта, щодо якого буде здійснюватися захід, галузь державного енергетичного контролю (нагляду).

2. На підставі наказу оформляється направлення на здійснення заходу державного енергетичного контролю (нагляду), яке підписується з використанням електронного цифрового підпису керівником органу державного енергетичного контролю (нагляду) або його заступником або керівником територіального органу державного енергетичного контролю (нагляду) або його заступником із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові і засвідчується в установленому законодавством порядку.

3. Направлення є чинним лише протягом зазначеного в ньому строку здійснення заходу.

4. Перед початком здійснення заходу державного енергетичного контролю посадові особи органу державного енергетичного контролю зобов'язані пред'явити суб'єкту господарювання (керівнику суб'єкта господарювання - юридичної особи, фізичній особі - підприємцю) або уповноваженій особі суб'єкта господарювання направлення та службове посвідчення, що засвідчує

державного інспектора з енергетичного контролю (нагляду), і надати суб'єкту господарювання копію направлення.

5. Державний інспектор з енергетичного контролю (нагляду) без направлення на здійснення заходу та службового посвідчення не має права здійснювати державний енергетичний контроль (нагляд) суб'єкта господарювання.

6. За результатами здійснення планового заходу державного енергетичного контролю (нагляду) щодо одного суб'єкта господарювання органом державного енергетичного контролю (нагляду) може складатись більше одного акта, якщо такий плановий захід здійснюється за різними адресами місцезнаходження суб'єкта господарювання.

7. У разі, якщо державними інспекторами з енергетичного контролю (нагляду) в ході проведення планової або позапланової перевірки виявлені порушення, що становлять загрозу енергетичній безпеці та/або життю та здоров'ю людей, посадовими особами органу державного енергетичного контролю видається припис на усунення виявленого порушення.

8. За результатами перевірки виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу органом державного енергетичного контролю, в ході якого виявлено не усунення порушень вимог законодавства, видається розпорядження щодо застосування до суб'єкта господарювання санкцій та підписується керівником територіального органу державного енергетичного контролю або його заступником.

9. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) за результатами розслідування технологічного порушення складають акт розслідування, або підписують його як члени комісії з розслідування та надають його суб'єкту господарювання, що здійснює експлуатацію відповідного об'єкта енергетики.

10. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) за результатами розслідування аварії, аварійної ситуації та/або технологічного порушення на певному підконтрольному об'єкті можуть видавати протиаварійний циркуляр як рекомендації по здійсненню технічних та/або організаційних заходів для запобігання подібних подій на інших об'єктах.

11. Державні інспектори з енергетичного контролю (нагляду) органу державного енергетичного контролю (нагляду) за результатами аудиту технічного, у разі його проведення за ініціативи суб'єкта господарювання, що

здійснює експлуатацію підконтрольного об'єкта, складають акт виконаних робіт та надають його замовнику разом рекомендаціями щодо відповідності енергоустановок даного підконтрольного об'єкта вимогам нормативно-правових актів, норм і правил, а також надають рекомендації стосовно впровадження першочергових заходів для попередження травматизму та досягнення безпечної та безаварійної роботи.

12. За результатами здійснення державного енергетичного контролю (нагляду), включно з опрацюванням оперативної інформації в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу орган державного енергетичного контролю (нагляду) в порядку і в терміни, визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу надають:

1) оперативну інформацію щодо знеструмлень в електричних мережах операторів систем розподілу внаслідок активних бойових дій, несприятливих погодних умов та внаслідок застосування графіків обмеження споживання електричної енергії;

2) висновок про готовність підконтрольних суб'єктів/об'єктів паливно-енергетичного комплексу до роботи в осінньо-зимовий період, який надається за результатами аналізу стану підготовки підконтрольних об'єктів до осінньо-зимового періоду;

3) висновок про готовність об'єктів у сфері теплопостачання до роботи в опалювальний період та в період надзвичайних ситуацій за результатами оцінки стану готовності об'єктів у сфері теплопостачання до роботи в опалювальний період та в період надзвичайних ситуацій;

4) висновок щодо відповідності технічного стану електротехнічного устаткування, організації його експлуатації, додержанням встановлених режимів генерації електричної енергії на об'єктах підконтрольних суб'єктів, яким встановлено «зелений» тариф, та щодо встановлення причин технологічних порушень та розроблення ефективних заходів для забезпечення упередження виникнення порушень в роботі зазначених об'єктів електричних мереж;

13. За результатами здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) в частині проведення оглядів по галузям та/або по видам діяльності надається інформація стосовно:

1) технічного стану підконтрольних об'єктів та організації експлуатації енергетичного обладнання;

2) оперативного обслуговування електричних станцій і мереж, мереж транспортування та розподілу природного газу, джерел виробництва теплової енергії та мереж її постачання а також якості товарів і послуг, що надаються в цих галузях;

3) причин виникнення, ходу розвитку аварій або аварійних ситуацій на підконтрольних об'єктах.

14. За результатами розгляду звернення підконтрольного суб'єкта орган державного енергетичного контролю (нагляду), надає:

1) висновок щодо пріоритетності технічних рішень для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого теплопостачання, передбачених проектами інвестиційних програм суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, що надається за результатами розгляду проектів інвестиційних програм суб'єктів відносин у сфері теплопостачання;

2) висновок щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку системи передач та системи розподілу, передбачених проектами інвестиційних програм оператора системи передачі та операторів систем розподілу;

3) висновок щодо технічного обґрунтування вимог технічних умов на приєднання до електричних мереж;

4) висновок щодо узгодження програм навчання спеціалізованих навчальних закладів з питань технічної експлуатації енергетичного обладнання;

5) висновок щодо додержання підконтрольними суб'єктами вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічного стану, експлуатації та обслуговування електричних станцій і мереж, електричних установок і мереж, теплових, тепловикористальних установок та мереж, газотранспортних і газорозподільних систем;

6) посвідчення за результатом перевірки знань членів комісії спеціалізованих навчальних закладів.

15. Форма, документів визначених частинами першою - восьмою цієї статті, рівень доступу до цих документів та перелік суб'єктів, яким він надається, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

Форма документів, визначених частинами дев'ятою-одинадцятою цієї статті, та порядок внесення плати за їх надання визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

16. За наслідками розгляду звернення підконтрольного суб'єкта орган державного енергетичного контролю, надає:

1) інформаційне повідомлення, рекомендації та аналітичні матеріали за результатами технологічних порушень, що відбулись в ОЕС України;

2) висновок щодо фактичного виконання оператором системи розподілу технічних заходів, які передбачені проектом під час приєднання розподільчих електричних мереж;

3) висновок щодо обґрунтованості запланованих обсягів включення до інвестиційних програм робіт з модернізації та реконструкції енергетичного обладнання виробників електричної енергії;

4) висновок щодо обґрунтованості запланованих обсягів включення до інвестиційної програми робіт з модернізації та реконструкції електричних мереж оператора системи передач;

5) висновок з рекомендаціями за результатами здійснення аудиту технічного стану та організації експлуатації теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання, випробування та ремонту зазначених установок і мереж, режимів постачання теплової енергії;

6) висновок за результатами розслідування технологічних порушень, аварій на об'єктах у сфері теплопостачання;

7) висновок щодо технічної обґрунтованості вимог технічних умов на приєднання до мереж;

8) висновок про підтвердження проведення окремих робіт при підготовці енергетичних об'єктів до опалювального періоду (гідравлічні випробування, налагоджувальні роботи, підтвердження проведення ремонтних робіт);

9) висновок за результатами оцінки проектної документації щодо додержання вимог нормативно-технічної документації;

10) висновок щодо організації роботи та функціонування енергетичного обладнання у сфері теплопостачання;

11) висновок щодо доцільності приєднання/від'єднання до/від централізованого опалення;

12) висновок щодо технічної можливості приєднання джерела теплопостачання;

13) висновок щодо працездатності енергетичного обладнання, вузлів обліку теплової енергії систем теплопостачання;

14) висновок щодо наявності працездатності систем автоматизації теплотехнічних процесів;

15) висновок щодо відповідності змонтованого обладнання проектній документації та вимогам нормативно-правових актів, норм і правил;

16) заключення про проведення виміру параметрів та характеристик роботи енергетичного обладнання;

17) висновок за результатами перевірки відповідності категорійності об'єкта щодо надійності теплопостачання;

18) висновок щодо доцільності модернізації/реконструкції енергетичного обладнання;

19) заключення за результатами перевірки якості та обсягу проведення ремонтних, випробувальних та налагоджувальні робіт;

20) висновок щодо складання температурних графіків;

21) висновок щодо додержання охоронних зон систем електро, газу, теплопостачання;

22) висновок щодо можливості виконання організаціями ремонтних, випробувальних та налагоджувальні робіт.

17. Форма документів, визначених частиною другою цієї статті та порядок внесення плати за їх надання визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

Стаття 22. Прозорість і конфіденційність заходів державного енергетичного контролю

1. Конфіденційність в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони та захисту інформації забезпечується згідно з вимогами Закону України «Про інформацію».

2. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) зобов'язаний забезпечити прозорість заходів, які він здійснює у рамках державного енергетичного контролю (нагляду).

3. З метою забезпечення прозорості орган державного енергетичного контролю (нагляду) оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті узагальнену інформацію, що стосується змісту та результатів заходів державного енергетичного контролю.

4. Орган державного енергетичного контролю (нагляду), а також особи, які здійснюють заходи державного енергетичного контролю (нагляду), зобов'язані забезпечувати нерозголошення інформації з обмеженим доступом, отриманої ними у зв'язку із здійсненням державного енергетичного контролю (нагляду).

Розділ IV

ПЛАНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОНТРОЛЮ (НАГЛЯДУ)

Стаття 23. Довгостроковий план державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) розробляє та організовує виконання довгострокового плану державного енергетичного контролю (нагляду) в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу. Виконання довгострокового плану державного енергетичного контролю (нагляду) забезпечується шляхом складання, затвердження та виконання щорічних планів державного енергетичного контролю (нагляду), оцінки їх виконання, а також шляхом планування і здійснення заходів з усунення виявлених недоліків.

2. Довгостроковий план державного енергетичного контролю (нагляду) щодо формування державної політики розвитку та реалізації контрольних функцій повинен складатись з перспективного на найближчі 5 років відповідно до ступенів ризику піднаглядних суб'єктів та щорічно підлягає актуалізації із врахуванням його виконання у найближчому прогностичному періоді.

3. Довгостроковий план державного енергетичного контролю (нагляду) має містити загальну інформацію про структуру та організацію системи державного енергетичного контролю (нагляду), зокрема:

1) стратегічні цілі такого плану та опис того, яким чином вони враховані під час визначення пріоритетів державного енергетичного контролю (нагляду) та розподілу ресурсів для його виконання;

2) загальну організацію та управління державним енергетичним контролем (наглядом) на центральному та інших рівнях, включаючи здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) окремих категорій потужностей;

3) системи контролю, які застосовуються у різних галузях, та координацію діяльності структурних підрозділів компетентного органу, його територіальних органів, відповідальних за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду), а також інших органів виконавчої влади в установлених законом випадках;

4) здійснення планових заходів відповідно до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу і визначається періодичність здійснення планових заходів та позапланових заходів державного енергетичного контролю (нагляду) уповноваженими особами;

5) навчання персоналу, який здійснює державний енергетичний контроль (нагляд);

6) процедури, необхідні для здійснення державного енергетичного контролю (нагляду);

7) організацію та здійснення заходів екстреного контролю за додержанням порядку експлуатації підконтрольного об'єкта, на якому відбулося технологічне порушення;

8) організацію взаємодії між компетентним органом, його територіальними органами, уповноваженими особами та іншими особами, яким надано повноваження щодо здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду);

9) актуалізації плану з врахуванням виконання його частини в найближчому прогностичному періоді;

4. До довгострокового плану державного енергетичного контролю (нагляду) вносяться зміни у разі:

1) зміни законодавства про електроенергетику, теплопостачання, ринок природного газу;

2) появи загроз у забезпеченні енергетичної безпеки держави та надійного, безпечного та безперебійного постачання електричною, тепловою енергією та природним газом споживачів ;

3) змін у структурі, управлінні або функціях органу державного енергетичного контролю (нагляду).

5. Перегляд та внесення змін до довгострокового плану державного енергетичного контролю здійснюються не пізніше 60 днів з моменту виникнення обставин, зазначених у частині четвертій цієї статті.

6. Довгостроковий план державного енергетичного контролю (нагляду) базується на стратегії розвитку, яка затверджується керівником органу державного контролю за погодження з центральним орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу.

Стаття 24. Щорічний план державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Щорічний план державного енергетичного контролю (нагляду) на наступний рік розробляється органом державного енергетичного контролю (нагляду) до 1 грудня поточного року та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу.

2. Щорічний план державного енергетичного контролю (нагляду) має відповідати довгостроковому плану державного енергетичного контролю (нагляду) та ґрунтуватися на ризик-орієнтованому підході.

3. Щорічний план державного енергетичного контролю (нагляду) може включати:

1) щорічний план здійснення планових заходів державного енергетичного контролю (нагляду);

2) щорічний план здійснення державного моніторингу;

3) щорічний план здійснення аудиту технічного.

4. Щорічний план державного енергетичного контролю (нагляду) переглядається одночасно з довгостроковим планом державного енергетичного контролю (нагляду) з урахуванням положень статті 24 цього Закону.

Стаття 25. Щорічний звіт про виконання довгострокового та щорічного планів державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Орган державного енергетичного контролю (нагляду) щороку звітує перед центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, про стан виконання довгострокового та щорічного планів державного енергетичного контролю (нагляду) за попередній рік та оприлюднює звіт на своєму офіційному веб-сайті не пізніше 1 березня наступного за звітним року.

2. Щорічний звіт державного енергетичного контролю (нагляду) повинен містити інформацію про:

1) зміни, внесені до довгострокового плану державного контролю (нагляду) протягом звітного року, їх причини та обґрунтування;

2) загальний аналіз результатів державного енергетичного контролю (нагляду) та внутрішнього аудиту органу державного енергетичного контролю (нагляду), проведених протягом звітного року;

3) заходи, у тому числі примусові, вжиті для виконання довгострокового плану державного енергетичного контролю (нагляду), та їх результати;

4) інші питання діяльності органу державного енергетичного контролю (нагляду).

Розділ V

ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОНТРОЛЮ (НАГЛЯДУ)

Стаття 26. Загальні положення фінансування державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Фінансування органу державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюється за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України та надходжень до спеціального фонду Державного бюджету України.

2. Формування спеціального фонду здійснюється за рахунок:

1) плати за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду). Перелік документів, що надаються органом державного енергетичного контролю за результатами здійснення заходів державного енергетичного контролю на платній основі, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу. Розмір плати за здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2) інших надходжень, які формуються за рахунок:

обов'язкових відрахувань енергетичних підприємств, визначених у статті 3 цього Закону, розмір, яких формується у відсотках до чистого доходу. Розмір плати визначається у відсотках до первісної вартості основних фондів, які обліковуються на балансі відповідного суб'єкта господарювання. Перелік енергетичних підприємств, які сплачують обов'язкові відрахування, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу. Щорічна плата не може бути меншою 50 мінімальних заробітних плат, та здійснюється на початку бюджетного року, але не пізніше 30 червня поточного року. Порядок визначення розміру обов'язкових відрахувань енергетичних підприємств затверджується Кабінетом Міністрів України;

плати за оренду майна відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна».

3. Доходи, отримані у вигляді плати від енергетичних підприємств та інших надходжень, зараховуються до доходів спеціального фонду Державного бюджету України, не підлягають вилученню та використовуються за цільовим призначенням на фінансування діяльності органу державного енергетичного контролю (нагляду).

Стаття 27. Оплата праці працівників органу державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Оплата праці працівників органу державного енергетичного контролю (нагляду) повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання ними службових обов'язків та стимулювати сумлінну працю.

2. Умови оплати праці, надання відпусток, питання соціального захисту працівників органу державного енергетичного контролю (нагляду) визначаються Законом України «Про державну службу» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

3. Оплата праці працівників органу державного енергетичного контролю (нагляду) здійснюється у межах затвердженого фонду оплати праці, який є обсягом коштів, отриманих у вигляді фінансування із Державного бюджету України.

Додаткові стимулюючі виплати за рахунок власних надходжень (надбавка за інтенсивність праці та надбавка за виконання особливо важливої роботи (далі-надбавки) встановлюються державним службовцям у відсотках до посадового окладу), які заплановані відповідно до кошторису для використання під час розрахунків із заробітної плати з працівниками.

4. Рішення про встановлення додаткових стимулюючих виплат приймається Головою органу державного енергетичного контролю (нагляду) відповідно до затвердженого Положення про стимулюючі надбавки та з урахуванням особистого внеску в загальний результат роботи. Загальний розмір надбавок, які може отримати Голова та працівники органу державного енергетичного контролю за рік, не може перевищувати 50 відсотків фонду посадового окладу для відповідних посад за рік.

Розділ VI

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОНТРОЛЮ (НАГЛЯДУ)

Стаття 28. Інформаційна політика державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Інформаційна політика державного енергетичного контролю (нагляду) - це сукупність напрямів і способів діяльності органу державного енергетичного контролю (нагляду) з одержання, використання, поширення та зберігання інформації щодо:

1) результатів здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду) в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу за додержанням підконтрольними суб'єктами- учасниками ринку у сфері електроенергетики (крім споживачів), суб'єктами відносин у галузі теплопостачання, суб'єктами ринку природного газу вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних, теплових установок і мереж, енергетичного обладнання систем постачання природного газу, а саме, за:

забезпеченням надійного та безпечного постачання електричної і теплової енергії, природного газу споживачам;

відповідністю схем електропостачання (зовнішніх та внутрішніх) категорійності споживачів та їхніх струмо-приймачів;

наявністю та станом резервних автономних джерел живлення на об'єктах споживачів електричної енергії першої категорії і особливої групи першої категорії з надійності електропостачання;

організацією та періодичністю проведення спеціальної підготовки працівників, які забезпечують оперативно - технологічне управління і технічне обслуговування обладнання на підконтрольних об'єктах, періодичністю перевірки рівня знань зазначених працівників щодо вимог відповідних нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, теплових установок та мереж, експлуатації систем передачі та розподілу природного газу;

додержанням встановленого нормативно-правовими актами, нормами і правилами з питань електроенергетики порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу та електропостачальником заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам;

додержанням особливого режиму відключення та або обмеження електропостачання захищених споживачів;

забезпеченням належного технічного стану елементів обладнання системної протиаварійної автоматики, встановлених у учасників ринку, у тому числі споживачів;

аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

2. Головними напрямками і способами інформаційної політики державного енергетичного контролю (нагляду) є:

забезпечення доступу громадян до інформації щодо обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання;

створення державної системи обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання інформації;

зміцнення матеріально-технічних, фінансових, організаційних, правових і наукових основ інформаційної діяльності;

забезпечення ефективного використання інформації щодо обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання;

сприяння постійному оновленню, збагаченню та зберіганню державних інформаційних ресурсів енергетичного контролю;

створення загальної системи охорони інформації;

сприяння міжнародному співробітництву в галузі інформації і гарантування інформаційного суверенітету України.

3. Інформація та відомості щодо заходів державного енергетичного контролю (нагляду) вносяться до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) відповідно до статті 4¹ Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Стаття 29. Організація інформаційного обміну

1. Підконтрольні суб'єкти, що провадять діяльність в галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу надають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу та органу державного енергетичного контролю інформацію, необхідну для здійснення ними функцій і повноважень, встановлених законодавством.

2. Оператор системи передачі зобов'язаний надавати центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу, та органу державного енергетичного контролю (нагляду) інформацію, необхідну для здійснення ними законодавчо встановлених функцій та повноважень, у тому числі щодо:

технологічних порушень на об'єктах електричних мереж, які знаходяться в експлуатації;

оцінки технічного стану електроустановок для передачі електричної енергії;

обсягів капітального ремонту підстанційного обладнання електричних мереж об'єктів системи передачі;

обсягів технічного обслуговування ліній електропередавання оператора системи передачі;

виконання обсягів інвестиційних програм з нового будівництва, реконструкції та повної заміни обладнання електричних мереж.

3. Теплогенеруючі, теплотранспортуючі або теплопостачальні організації зобов'язані надавати органу державного енергетичного контролю інформацію, необхідну для здійснення ним законодавчо встановлених функцій та повноважень, у тому числі щодо:

технологічних порушень на об'єктах у сфері теплопостачання, які знаходяться в експлуатації;

оцінки технічного стану об'єктів у сфері теплопостачання;

обсягів капітального ремонту об'єктів у сфері теплопостачання;

обсягів технічного обслуговування об'єктів у сфері теплопостачання;

наявності пошкоджених об'єктів у сфері теплопостачання;

виконання обсягів інвестиційних програм з нового будівництва, реконструкції, модернізації та повної заміни обладнання та теплових мереж.

4. Орган державного енергетичного контролю під час здійснення державного енергетичного контролю (нагляду) має право одержувати від суб'єктів ринку природного газу, їх посадових осіб на письмовий запит безоплатно необхідну для виконання покладених на нього завдань інформацію з питань, що виникають під час здійснення державного енергетичного контролю (нагляду), зокрема:

оцінки технічного стану об'єктів газової інфраструктури;

формування електронної бази геопросторових даних об'єктів газової інфраструктури;

паспортизації об'єктів газової інфраструктури та їх складових;

технологічних порушень на об'єктах газової інфраструктури, які знаходяться в експлуатації;

оснащення об'єктів газової інфраструктури та об'єктів споживачів природного газу засобами вимірювальної техніки, кількості проведених планових, позапланових та експертних повірок засобів вимірювальної техніки;

обсягів технічного обслуговування об'єктів газової інфраструктури, які знаходяться в експлуатації;

наявності пошкоджених газопроводів, об'єктів та споруд на них;

наявності діючих газопроводів та споруд на них газотранспортної системи, газорозподільних систем, які не мають власника;

забезпечення нормативного рівня надійності газопостачання споживачів.

5. Організація інформаційного обміну здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

Стаття 30. Автоматизована система державного енергетичного контролю (нагляду)

1. Автоматизована система державного енергетичного контролю (нагляду) призначена для:

1) автоматизації планування та проведення заходів державного енергетичного контролю (нагляду);

2) автоматизації аналізу первинних та консолідованих даних за результатами здійснення заходів державного енергетичного контролю (нагляду);

3) автоматизації роботи, пов'язаної з:

підготовкою та формуванням приписів та інших розпорядчих документів;

контролем виконання приписів та інших розпорядчих документів;

обробкою результатів державних моніторингів та аудитів технічних діяльності учасників ринку електричної енергії, суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, суб'єктів ринку природного газу щодо безпеки постачання електричної енергії в Україні та аудитів технічних:

4) забезпечення належного обліку, зберігання та розповсюдження довідкової, нормативної та внутрішньої документації (електронних документів);

5) ведення бази даних енергетичного обладнання за відповідними показниками по підконтрольним суб'єктам.

2. Відомості, що містять інформацію з обмеженим доступом, до автоматизованої державної системи енергетичного контролю (нагляду) не вносяться.

3. Доступ до відомостей автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду), крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків та паспортних даних, здійснюється через мережу Інтернет.

4. Під час створення автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду) забезпечуються її сумісність і взаємодія з іншими інформаційними системами та мережами, що складають інформаційний ресурс держави в тому числі ІАС.

5. Відомості, внесені до автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду), захищаються відповідно до вимог законодавства про захисту інформації.

6. Автоматизована система державного енергетичного контролю (нагляду) є об'єктом права державної власності.

7. Створення та функціонування автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду) забезпечує орган державного енергетичного контролю (нагляду), який є її держателем.

8. Технічним адміністратором автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду) є державне унітарне підприємство, яке належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу та здійснює заходи з адміністрування і програмного супроводження автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду), відповідає за збереження її даних, захищає їх від несанкціонованого доступу та знищення.

9. Порядок функціонування автоматизованої системи державного енергетичного контролю (нагляду) затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики

у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики теплопостачання, на ринку природного газу.

Розділ VII

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Статтю 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) доповнити частиною такого змісту:

«Державний нагляд (контроль) у сфері електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу здійснюється у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами України «Про державний енергетичний контроль», «Про ринок природного газу».».

3. У частині третій статті 9 Закону України «Про ринок електричної енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27-28, ст. 312 із наступними змінами) після слів «визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» доповнити словами «та Законом України «Про державний енергетичний контроль»».

4. У частині третій статті 14 Закону України «Про теплопостачання» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 28, ст. 373 із наступними змінами) після слів «визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» доповнити словами «та Законом України «Про державний енергетичний контроль»».

5. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України

«Про державний енергетичний контроль»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль» (далі – проєкт Закону) є забезпечення підвищення ефективності здійснення державного енергетичного контролю в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, а також забезпечення оптимізації витрат на утримання центрального органу виконавчої влади який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

Прийняття проєкту Закону сприятиме забезпеченню енергетичної безпеки держави, надійного (безперебійного) та безпечного постачання електричної, теплової енергій та природного газу, належного захисту прав споживачів шляхом створення нової моделі державного енергетичного контролю із започаткуванням нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373-р схвалено Енергетичну стратегію України на період до 2050 року, основними завданнями якої є зміцнення стійкості енергосистеми та посилення енергетичної безпеки та енергетичної незалежності України.

Відповідно до вимог Третього енергетичного пакету ЄС Україна взяла на себе зобов'язання щодо створення лібералізованих ринків енергії, а також забезпечення безпеки постачання енергетичних ресурсів споживачам, а саме забезпечення цілісності об'єднаної енергетичної системи України, надійного енергозабезпечення споживачів енергетичними ресурсами належної якості.

Сьогодні триває реалізація «Плану заходів щодо синхронізації об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав — членів Європейського Союзу», яка є важливою складовою щодо можливості ефективного забезпечення балансової надійності роботи вітчизняної енергосистеми у перспективі.

Метою Плану заходів є створення організаційних, технічних та правових умов, спрямованих на забезпечення можливості успішного включення об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) до синхронної зони континентальної Європи (енергетичної системи ENTSO-E) та подальшого забезпечення їх синхронної роботи.

Розширення синхронної зони енергетичної системи континентальної Європи ENTSO-E за рахунок приєднання ОЕС України є складовою забезпечення інтеграції ринків електроенергії України у внутрішній енергетичний ринок Європейського Союзу, який включає 41 системного оператора та 34 країни-учасниці.

Одним із основних принципів, на якому базується функціонування ринків електричної енергії та природного газу, державна політика у сфері теплопостачання, є забезпечення енергетичної безпеки України.

У той же час у 2022 році у розподільчих мережах операторів систем розподілу сталося близько 184,5 тис. технологічних порушень у роботі мереж та обладнання, з них через незадовільне технічне обслуговування протягом 2022 року сталося 79,6 тис. технологічних порушень (на 15,1 тис. відключень менше, ніж у 2021 році), що складає 44,5% від загальної кількості технологічних порушень. Як наслідок такої кількості порушень, рівень недовипуску електричної енергії споживачам у 2022 році склав 30,5 млн кВт·год.

За 2022 рік відбулося 273 відмови I категорії з недовідпуском електроенергії споживачам 28,1 млн. кВт·год та 680 відмов II категорії з недовідпуском електроенергії споживачам 2,5 млн. кВт·год (проти 168 відмов I категорії та 638 відмов II категорії із загальним недовідпуском 3,5 млн. кВт·год за відповідний період 2021 року), з них 19 відмов сталися з вини персоналу з недовідпуском 0,3 млн. кВт·год.

Рівень аварійності в електричних мережах напругою 10(6) - 110(150) кВ залишається достатньо високим і спостерігається збільшення кількості відключень та їх тривалості, особливо споживачів електричної енергії, розподіл електричної енергії для яких здійснюється операторами системи розподілу через мережі інших споживачів (особливої групи побутових споживачів).

Кількість технологічних порушень, зафіксованих протягом опалювального періоду 2021/2022 років, у системах теплопостачання зроста майже у 2,2 рази порівняно з попередніми періодами. Зокрема, в окремих районах Києва відбувається по 6 поривів/рік*км (натомість, в країнах ЄС цей показник не перевищує 0,1).

Причинами цього стало:

невиконання в повному обсязі учасниками ринку електричної енергії та суб'єктами відносин у сфері теплопостачання (у тому числі споживачами електричної енергії, віднесених до особливої групи побутових споживачів) капітальних та поточних ремонтів як основного, так і допоміжного енергообладнання;

непроведення в повному обсязі випробування та технічного обслуговування пристроїв захисту;

недоліки в експлуатації енергетичного господарства;

відсутність договорів на постачання та накопичення як основного, так і резервного палива.

Унаслідок вищезазначеного впродовж останніх років спостерігається тенденція щодо збільшення кількості скарг та звернень споживачів до органів виконавчої влади щодо якості надання послуг. Це, зокрема, скарги на несподівані або тривалі відключення від електропостачання, незадовільний технічний стан обладнання електричних мереж, невідповідність якості електричної енергії державному стандарту ДСТУ EN 50160 2014, неналежні

технічні показники природного газу, що постачається споживачам, недотримання температурного графіка та порушення режимів теплопостачання, зрив початку опалювального періоду. Нemoжливiсть задовольнити в повному обсязі скарги та звернення в сферах електроенергетики, теплопостачання, газопостачання у зв'язку з неналежним технічним станом енергетичних систем викликає значну занепокоєність та невдоволеність споживачів.

Існуючий технічний стан основних об'єктів ОЕС України потребує аналізу їх відповідності основним технічним вимогам, принципам експлуатації енергосистем та правилам для операторів систем передачі в континентальній Європі, що не віднесено до функцій Держенергонагляду відповідно до чинного законодавства. Тому контроль за технічним станом та організацією експлуатації основного обладнання об'єктів генерації та електромереж вкрай актуальний та важливий для енергетичної та національної безпеки України.

Іншою складовою енергетичної безпеки держави є забезпечення надійного та безпечного постачання природного газу споживачам в умовах реформування відповідного ринку, забезпечення інтеграції ринку природного газу України з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства.

Учасники ринку природного газу повинні планувати і вживати заходів відповідно до Правил про безпеку постачання природного газу (затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 02 листопада 2015 р. № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2015 р. за № 1489/27934) та нести відповідальність за безпеку постачання у межах сфери своєї діяльності.

При цьому в Законі України «Про ринок природного газу» не на достатньому рівні реалізовані механізми державного нагляду (контролю) в частині технічної експлуатації об'єктів газової інфраструктури, відсутня дієва система впливу на суб'єктів ринку природного газу.

Згідно з нормами чинного законодавства основні наглядові функції за якісним та безпечним газопостачанням наразі покладаються на операторів газотранспортної системи, які згідно з Кодексом газотранспортної системи повинні підтримувати технічний стан пристроїв, установок, мереж, а також системних об'єктів згідно з вимогами технічних норм і стандартів безпеки, провадити постійний експлуатаційний нагляд та у разі виникнення загроз негайно розпочинати дії, спрямовані на їх усунення.

Проте аналіз здійснення таких заходів з боку операторів ринку показав, що у галузі накопичилась значна кількість проблемних питань. Зокрема, щодо неналежного технічного стану та забезпечення технічного обслуговування як транспортних, так і розподільних мереж. Наслідком невирішення таких проблем стала низка аварій, які відбувалися у різних регіонах України. Таким чином, формується певна «зона безвідповідальності» через відсутність дієвої системи впливу на суб'єктів ринку природного газу.

Належного контролю зі сторони держави потребує і питання відновлення пошкоджених внаслідок бойових дій енергооб'єктів, власниками яких в більшості є приватні компанії.

Неналежне врегулювання на законодавчому рівні відносин та спірних питань, які виникають під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сферах електроенергетики, теплопостачання та постачання природного газу призводить до відсутності дієвого контролю з боку держави за технічним станом та організацією експлуатації енергетичного обладнання, за допомогою якого здійснюється виробництво, розподіл та постачання електричної, теплової енергії та природного газу споживачам.

Таким чином, загальнодержавною проблемою стає зниження рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) через нехтування суб'єктами господарювання – учасниками ринків електричної енергії та природного газу, суб'єктами відносин у сфері теплопостачання вимог нормативно-правових актів, норм і правил з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, енергетичного обладнання учасників ринку електроенергії, теплових, теплогенеруючих, тепловикористальних установок і мереж суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, об'єктів газової інфраструктури.

Необхідність прийняття проєкту Закону України «Про державний енергетичний контроль», зокрема й у воєнний час, викликано потребою забезпечення можливості імплементації вимог європейського законодавства з урахуванням існуючої законодавчої бази, зокрема щодо дієвого державного впливу на суб'єктів господарювання щодо підготовки об'єктів енергетичної інфраструктури, які знаходяться у їх власності, до проходження осінньо-зимового (опалювального) періоду, забезпечення сталого та безпечного постачання електричної енергії та природного газу, підвищення рівня надійності та якості енергозабезпечення споживачів, громадян України.

У цих умовах енергетична галузь України повинна своєчасно адаптуватися до будь-яких змін у структурі виробничих потужностей у галузі, систем передачі (транспортування), систем розподілу та споживання природного газу, змін у структурі генерації, системі передачі, системах розподілу та споживання електричної та теплової енергії. Також необхідно забезпечити запровадження системного підходу до визначення ризиків з безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу, формування заходів щодо їх недопущення та подолання, а також забезпечення належного державного нагляду (контролю) за їх реалізацією.

При цьому підстави і періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю), встановлені Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», не дозволяють реалізовувати дієвий нагляд за суб'єктами енергетики, а мораторій на проведення планових заходів державного нагляду (контролю) призвів до суттєвого зменшення рівня державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання.

Подолання існуючих проблем потребує комплексного перегляду державної політики щодо організації контрольних заходів, обумовлених зростанням зауважень до роботи учасників ринку електричної енергії та природного газу,

суб'єктів відносин у сфері теплопостачання, особливо тих, які впливають на забезпечення безпеки постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам як у довготривалій, так і у короткотривалій перспективі.

Виникає необхідність впровадження якісно нових механізмів державного контролю у згаданих сферах, які дозволять забезпечити енергетичну безпеку в умовах нових викликів, що постали перед державою, врахування Європейської практики врегулювання зазначених суспільних відносин, адаптації національного законодавства до законодавства ЄС з одночасним врахуванням вимог існуючих суспільних відносин.

Запровадження державного моніторингу діяльності учасників ринку електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів діяльності суб'єктів господарювання дозволятимуть суб'єктам господарювання попередити порушення вимог законодавства, залучивши фахівців органу державного енергетичного контролю з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій навіть в умовах запроваджених мораторіїв на проведення планових та позапланових перевірок.

Створення автоматизованої системи енергетичного контролю забезпечуватиме автоматизацію планування та проведення заходів державного енергетичного контролю суб'єктів (об'єктів) електроенергетики, облік і аналіз технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання, доступ громадян та юридичних осіб до інформації щодо обліку і аналізу технологічних порушень в роботі енергетичного обладнання.

Автоматизована система енергетичного контролю призначена для автоматизації процесів планування та проведення заходів державного енергетичного контролю, автоматизації роботи, пов'язаної з підготовкою, формуванням та контролем виконання розпорядчих документів органу державного енергетичного контролю, обробкою результатів моніторингів, технічних аудитів та інших заходів державного енергетичного контролю, забезпеченням належного обліку, зберігання та розповсюдження довідкової, нормативної документації, ведення бази даних енергетичного обладнання за відповідними показниками по суб'єктах енергетики.

Інформація та відомості щодо заходів державного енергетичного нагляду (контролю) вносяться до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) відповідно до статті 41 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Водночас вона не охоплює аспекти та напрямки, зокрема, особливості здійснення заходів державного енергетичного контролю, які можна було б вносити до неї.

На відміну від інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), автоматизована система енергетичного контролю забезпечить можливість аналізу заходів державного енергетичного контролю, формування відповідної державної статистики в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, систематизацію проблем та

виявлення критичних порушень у зазначених галузях, та забезпечить виконання поставлених перед Держенергонаглядом завдань для покращення ситуації щодо надійного (безперебійного) та безпечного постачання електричної, теплової енергій та природного газу, належного захисту прав споживачів.

Створення та функціонування автоматизованої системи енергетичного контролю буде забезпечувати орган державного енергетичного контролю, який і буде її держателем.

Особливості товарної продукції (електричної та теплової енергії), показники якої миттєво змінюються у часі, потребують постійного спостереження та невідкладного реагування.

На сьогодні є досвід використання практики європейського права у сферах енергетики щодо необхідності вчасного реагування на загрози енергетичної безпеки, попередження настання технологічних порушень.

Враховуючи зазначене, за ініціативи Державної інспекції енергетичного нагляду України розроблено проєкт Закону, який направлений на запобігання порушенням та забезпечення додержання вимог законодавства у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу суб'єктами господарювання, що експлуатують об'єкти енергетики, в частині технічного стану енергетичних об'єктів і мереж, енергетичного обладнання, їх експлуатації та обслуговування, а також сприятиме реалізації державної політики із здійснення контролю за станом забезпечення:

- енергетичної безпеки держави;
- безпеки постачання електроенергії та природного газу;
- надійного та безперебійного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам, що є необхідними елементами безпеки, життя та здоров'я людини;
- захисту прав та інтересів споживачів.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону пропонується вдосконалення державної політики у сфері державного енергетичного контролю шляхом створення нової моделі державного контролю у зазначеній сфері в частині технічного стану підконтрольних об'єктів, їх експлуатації та обслуговування, забезпечення енергетичної безпеки держави та належного захисту прав споживачів, започаткування нових засад, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства з метою забезпечення енергетичної безпеки держави шляхом належного нормативно-правового врегулювання питання здійснення державного контролю за технічним станом та експлуатацією енергообладнання та мереж як основної складової сталого функціонування вказаних сфер.

Зокрема, пропонується визначити правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного енергетичного контролю у галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, повноваження органів виконавчої влади в зазначеній сфері, особливості здійснення заходів

державного енергетичного контролю, врегулювати питання планування заходів державного енергетичного контролю, фінансування його здійснення та інформаційного забезпечення.

Врегулюються питання здійснення органом державного енергетичного контролю моніторингів діяльності учасників ринку електричної енергії, природного газу та у сфері теплопостачання, технічних аудитів стану діяльності суб'єктів господарювання з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу без застосування санкцій.

Також пропонується внести зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з метою визначення єдиних засад державного енергетичного контролю у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу.

4. Правові аспекти

Нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері суспільних відносин:

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Закон України «Про теплопостачання»;

Закон України «Про ринок природного газу»;

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Закон України «Про нафту і газ»;

Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері» від 30 липня 2021 року, введеного в дію Указом Президента України від 28 серпня 2021 року № 452/2021;

Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про добросовісність та прозорість на оптовому енергетичному ринку;

Регламент (ЄС) 2017/1938 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2017 року щодо заходів із забезпечення безпеки постачання газу та скасування Регламенту (ЄС) 994/2010;

Директива (ЄС) 2019/944 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про загальні правила внутрішнього ринку електричної енергії;

Регламент (ЄС) 2019/941 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про готовність до ризиків в електроенергетиці та скасування Директиви 2005/89/ЄС (далі – Регламент 2019/941/ЄС);

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону потребуватиме додаткового фінансування з державного бюджету (фінансово-економічні розрахунки та обґрунтування додаються) на утримання Держенергонагляду для забезпечення виконання нових функцій, а саме: запровадження державного нагляду (контролю) за

технічним станом та експлуатацією об'єктів газової інфраструктури (з урахуванням етапності запровадження наглядових функцій).

Принагідно зазначаємо, що відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, покладено ряд завдань визначених цим Законом, зокрема, заходи з безпеки постачання природного газу, моніторинг безпеки постачання природного газу, технічні норми та норми безпеки на ринку природного газу тощо.

Міністерство енергетики України не потребує додаткового фінансування, адже, відповідно до Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 р. № 507, Міненерго є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який, зокрема, забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексі.

Відповідно до структури Міністерства енергетики України, у складі апарату Міненерго функціонує Директорат нафтогазового комплексу та розвитку ринків нафти, природного газу та нафтопродуктів і його структурні підрозділи, тобто формування та реалізація державної політики, зокрема, і щодо питань ринку природного газу.

Водночас зазначаємо, що проектом Закону передбачається залучати до проведення перевірок представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, експертних та громадських організацій (за погодженням з їх керівниками).

Разом з цим, необхідно додатково зазначити, що це планується здійснювати через відповідні центральні органи виконавчої влади, державні установи, відомства та організації. Тому, фінансові витрати на реалізацію цієї цілі не потребує.

Також звертаємо увагу, що відповідно до ч. 8 ст. 9 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що фінансування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до частини четвертої статті 50 Закону України «Про державну службу» джерелом формування фонду оплати праці державних службовців є державний бюджет. Фонд оплати праці державних службовців формується за рахунок коштів державного бюджету, а також коштів, які надходять до державного бюджету в рамках програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ. Порядок використання таких коштів, які надходять до державного бюджету, затверджується Кабінетом Міністрів України. Джерелами покриття додаткових бюджетних витрат можуть розглядатися програми допомоги Європейського

Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій або донорських установ.

Щодо додаткових стимулюючих виплат, необхідно врахувати, що відповідно до п.14 розділу XI Закону України «Про державну службу» передбачено, що керівники державної служби протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом у межах економії фонду оплати праці мають право встановлювати державним службовцям додаткові стимулюючі виплати.

6. Позиція заінтересованих сторін

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», пункту 12 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2010 № 996, Держенергонагляд 27.03.2023 оприлюднив проєкт Закону з метою проведення консультацій з громадськістю у формі електронних консультацій з громадськістю та отримання зауважень та пропозицій до нього.

За результатами проведення електронних консультацій з громадськістю, Держенергонагляд отримав зауваження та пропозиції від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, приватного акціонерного товариства «Національна енергетична компанія «Укренерго», Асоціації газового ринку України, Регіональної газової компанії «Чернігівгаз», Регіональної газової компанії «Житомиргаз», Регіональної газової компанії «Дніпропетровськгаз».

Держенергонагляд підготував та 12.06.2023 оприлюднив на своєму вебсайті звіт за результатами проведення електронних консультацій з громадськістю щодо проєкту Закону, який розміщений за посиланням: <https://sies.gov.ua/zvity-prohromadske-obhovorennia/zvit-za-rezultatamy-provedennia-elektronnykhkonsultatsii-z-hromadskistiu-shchodo-proiektu-zakonu-ukrainy-pro-derzhavnyenerhetychnyi-kontrol>.

7. Оцінка відповідності

Проєкт Закону забезпечує передумови для виконання зобов'язань щодо створення лібералізованих ринків енергії, а також забезпечення безпеки постачання енергетичних ресурсів споживачам, а саме забезпечення цілісності ОЕС України, надійного енергозабезпечення споживачів енергетичними ресурсами належної якості, які взяла на себе Україна відповідно до вимог Третього енергетичного пакету ЄС.

У проєкті Закону відсутні положення, що стосуються впливу на зобов'язання України у сфері прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення

рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту Закону підвищить ефективність здійснення державного енергетичного контролю в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, що вплине на забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, споживачів електричної та теплової енергії, природного газу.

Вирішення визначених проблем з використанням ринкових механізмів не можливе через глибину кризи в енергетичній галузі України, а також відсутність правових важелів впливу на суб'єктів господарювання-порушників енергетичного законодавства. І як наслідок, наявна незахищеність споживачів електричної і теплової енергії, а також природного газу.

Прийняття проекту Закону дозволить визначити єдині засади здійснення державного енергетичного контролю в галузях електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, закріпити повноваження органів виконавчої влади у зазначеній сфері з метою сприяння забезпеченню енергетичної безпеки держави.

Це, у свою чергу, сприятиме створенню обставин, що позитивно впливатимуть на формування сучасного ринкового середовища, підвищення України в рейтингу «Doing Business» з питань покращення технічного стану об'єктів у сферах електроенергетики та теплопостачання, на ринку природного газу, забезпечення надійної роботи ОЕС України.

Вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання	Забезпечення дотримання технічного стану енергетичного обладнання відповідно до вимог норм, правил та інших нормативно-правових актів у сферах електроенергетики, теплопостачання, на ринку природного газу, зменшення та/або відсутність негативного	Реалізація акта забезпечить дотримання заходів щодо дерегуляції процесів, що вплине на підвищення відповідальності за дотримання законодавства в частині технічної експлуатації енергообладнання та

	впливу на роботу ОЕС України	мереж у сферах електроенергетики, тепlopостачання, на ринку природного газу, створить прозорі та зрозумілі процедури державного енергетичного контролю
Споживачі електричної, теплової енергії та природного газу	Сприяння безперебійному отриманню електричної, теплової енергії та природного газу відповідної якості	За рахунок зменшення кількості аварійних відключень покращиться якість і надійність постачання електричної, теплової енергії та природного газу споживачам.

**Голова Державної інспекції
енергетичного нагляду України**

Руслан СЛОБОДЯН

«___» _____ 2023 р.